

Even Høydahl (red.)

**Innvandrere og norskfødte med
innvandrerforeldre i Søndre Nordstrand**

Innhold

21. Innvandrere og norskfødte med innvandrere-foreldre i Søndre Nordstrand	747
21.1. Innledning.....	747
21.2. Demografi, innvandringsgrunn og valgdeltakelse.....	748
21.2.1. Demografi.....	748
21.2.2. Innvandrere etter innvandringsgrunn og landbakgrunn.....	757
21.2.3. Valgdeltakelse ved kommunevalget 2011.....	761
21.3. Bruk av barnehage og kontantstøtte	763
21.3.1. Barnehage.....	763
21.3.2. Kontantstøtte.....	764
21.4. Utdanning.....	765
21.4.1. Deltakelse i videregående utdanning	765
21.4.2. Gjennomstrømming i videregående utdanning.....	766
21.4.3. Utdanningsnivå	767
21.4.4. Deltakelse i høyere utdanning.....	767
21.5. Arbeid.....	769
21.5.1. Sysselsettingsnivå.....	769
21.5.2. Arbeidsledige	770
21.5.3. Næringer	771
21.5.4. Selvstendig næringsdrivende	772
21.6. Økonomiske levekår.....	773
21.6.1.inntekt	773
21.6.2. Sosialhjelp.....	774
21.6.3. Uførepensjon.....	775
21.6.4. Alderspensjon	776
Referanser.....	777
Figurregister	778
Tabellregister.....	779

21. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Søndre Nordstrand

21.1. Innledning

I 2007 ga SSB ut en rapport med nøkkelinformasjon om innvandrerbefolkningens demografi og levekår i 12 kommuner og fem av bydelene i Oslo med størst andel ikke-vestlige innvandrere (Aalandslid 2007). Rapporten var finansiert av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). Denne rapporten blir nå fulgt opp med en lignende rapport, denne gangen på oppdrag fra IMDI og Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD).

Siden 2006 har det skjedd en hel del på innvandringsfeltet. Det viktigste er at det har kommet mange flere arbeidsinnvandrere til landet i løpet av de sju årene, de fleste av dem fra EU-land. I tillegg har antallet barn født av innvandrere i Norge økt. Dessuten har SSB revidert klassifiseringer og betegnelser som brukes i statistikken. I 2006 var det nesten utelukkende fokusert på innvandrere og barn av innvandrere fra «ikke-vestlige» land. Betegnelse «vestlig» og «ikke-vestlig» er nå byttet ut med en ny todeling. I tillegg er «førstegenerasjonsinnvandrere» byttet ut med «innvandrere», mens «andregenerasjonsinnvandrere» eller «etterkommere» nå betegnes som «norskfødte med innvandrerforeldre» (se boksen).

Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre

Videre i teksten vil det bli referert til *innvandrere* og *norskfødte med innvandrerforeldre*. Med innvandrere mener vi de som er født i utlandet av utenlandske foreldre, og som selv har innvandret til Norge. Norskfødte med innvandrerforeldre brukes som benevnelse for personer født i Norge med to foreldre som er innvandrere. Med *innvandrerbakgrunn* mener vi her summen av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre.

Landbakgrunn

EU, Nord-Amerika etc. er en forkortelse for EU/EØS, USA, Canada, Australia og New Zealand. Inkluderer også Sveits.

Afrika, Asia etc. er en forkortelse for Asia, Afrika, Latin-Amerika, Oseania unntatt Australia og New Zealand og Europa utenom EU/EØS.

Samtidig som «vestlig» og «ikke-vestlig» forsvant som begrep, byttet også EU-landene i Øst-Europa landgruppe. De fleste nye innvandrere som har kommet de siste årene, har kommet fra «EU, Nord-Amerika etc.». Derfor har det vært naturlig å ta også denne gruppen med i beskrivelsen av den delen av befolkningen som har innvandrerbakgrunn.

Siden forrige rapport hadde data fra 2006, er det gjort sammenligninger med 2006 noen steder i rapporten.

Følgende kommuner har fått hver sin rapport: Fredrikstad, Bærum, Asker (ny), Lørenskog, Skedsmo, Oslo, Drammen, Skien, Kristiansand, Sandnes, Stavanger, Bergen, Trondheim. Og disse bydelene i Oslo: Gamle Oslo (ny), Grünerløkka (ny), Bjerke, Grorud, Stovner, Alna og Søndre Nordstrand.

Alle kommune- og bydelsrapportene følger samme mal. Etter innledningen følger kapittel 2, som omhandler demografi, innvandrergrunn og deltakelse i kommune- og fylkestingsvalget i 2011. Kapittel 3 beskriver bruk av barnehage og kontantstøtte. I kapittel 4 er utdanning temaet. Kapittel 5 er en beskrivelse av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre på arbeidsmarkedet. Og kapittel 6 beskriver noen aspekter ved økonomiske levekår.

21.2. Demografi, innvandringsgrunn og valgdeltakelse

- Halvparten av innbyggerne i Søndre Nordstrand hadde innvandrerbakgrunn ved inngangen til 2013. Pakistanere er den klart største gruppen. På landsbasis hadde 14 prosent av befolkningen innvandrerbakgrunn.
- Pakistanere er også mest overrepresentert i bydelen ved at hele 15 prosent av landets innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre fra Pakistan bor i Søndre Nordstrand. Også Gambia er godt representert i bydelen ved at 14 prosent av landets gambiere bor i Søndre Nordstrand.
- Majoriteten (65 prosent) av de med innvandrerbakgrunn er innvandrere, 35 prosent er norskfødte barn med innvandrerforeldre. Det siste er en betydelig større andel enn landsgjennomsnittet som er 16 prosent.
- Bydelen har en klart større andel personer med innvandrerbakgrunn fra Afrika, Asia etc. enn fra EU, Nord-Amerika etc., med 86 prosent mot 14 prosent. Om vi ser på landet samlet, er andelen med bakgrunn fra EU, Nord-Amerika etc 43 prosent.
- Hele 62 prosent av innvandrerne i Søndre Nordstrand har bodd i Norge i mer enn 10 år. Bare 12 prosent har bodd i landet kortere enn 3 år. Landsgjennomsnittet er henholdsvis 37- og 28 prosent.
- Innvandrere og deres norskfødte barn har stått for hele befolkningsveksten i Søndre Nordstrand de tre siste årene. Det har vært en netto utflytting av personer uten innvandrerbakgrunn.
- Av innvandrerne med registrert innvandringsgrunn har 50 prosent kommet som følge av familieinnvandring, 33 prosent av fluktgrunner og 13 prosent som arbeidsinnvandrere.
- Valgdeltakelsen blant stemmeberettigede med innvandrerbakgrunn i Søndre Nordstrand ved kommunevalget i 2011 var 49 prosent. Det er på samme nivå som for alle med innvandrerbakgrunn i Oslo, men høyere enn for tilsvarende gruppe på landsnivå.

21.2.1. Demografi

Ved inngangen av 2013 hadde Norge vel 5 millioner innbyggere. Av disse hadde 711 000 personer innvandrerbakgrunn, noe som tilsvarte 14 prosent av befolkningen. Det var 593 000 innvandrere og 117 000 norskfødte med innvandrerforeldre.

I Søndre Nordstrand bydel var det da 36 660 innbyggere, 18 340 av dem, det vil si 50 prosent, hadde innvandrerbakgrunn, som er tre og en halv gang så mye som landsgjennomsnittet. 86 prosent av dem hadde bakgrunn fra Afrika, Asia etc., som er langt over landsgjennomsnittet på 57 prosent.

Innvandrere fra mange land, flest fra Pakistan

Søndre Nordstrand har innvandrere fra 147 forskjellige land, som er femten flere enn i 2006. Den største gruppen – norskfødte med innvandrerforeldre ikke inkludert – har opprinnelse fra Pakistan, og står med sine 2 610 personer for 22 prosent av innvandrerne i bydelen, nest-flest er det fra Polen (880). Deretter følger Somalia, Irak og Tyrkia.

Tabell 21.1. Hele befolkningen og innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. 1. januar 2013. Antall og prosent. Hele landet og Søndre Nordstrand

	Hele landet	Prosent av folketallet i Norge	Søndre Nordstrand	Prosent av folketallet i Søndre Nordstrand	Prosent som bor i Søndre Nordstrand per gruppe
Hele befolkningen	5 051 000	100,0	36 660	100,0	0,7
Personer med innvandrerbakgrunn ...	710 000	14,1	18 340	50,0	2,6
Innvandrere	593 000	11,7	11 840	32,3	2,0
Norskfødte med innvandrerforeldre	117 000	2,3	6 500	17,7	5,5
EU, Nord-Amerika etc.	303 000	6,0	2 640	7,2	0,9
Innvandrere	282 000	5,6	2 340	6,4	0,8
Norskfødte med innvandrerforeldre	20 000	0,4	310	0,8	1,5
Afrika, Asia etc.	408 000	8,1	15 700	42,8	3,8
Innvandrere	311 000	6,2	9 510	25,9	3,1
Norskfødte med innvandrerforeldre	97 000	1,9	6 190	16,9	6,4

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

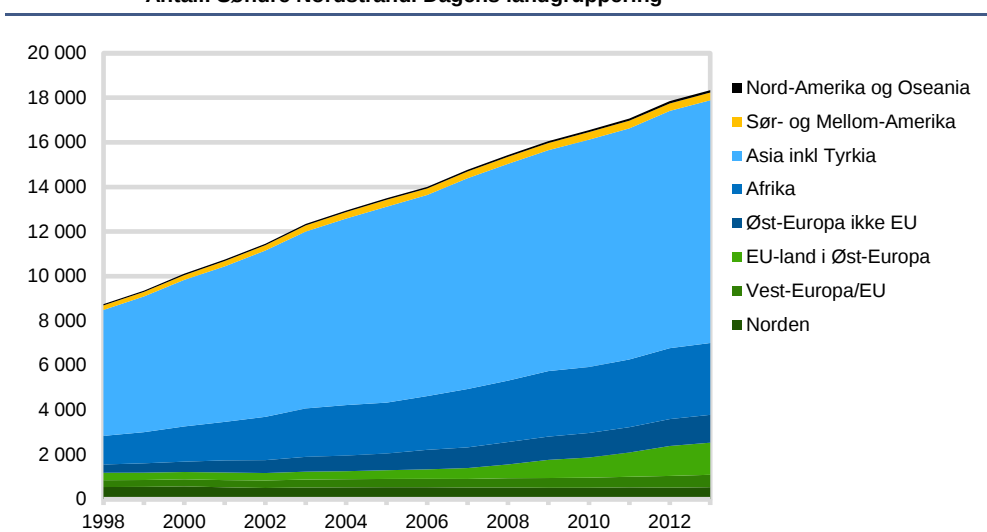
Mer enn tre ganger flere med bakgrunn fra EU-land i Øst-Europa siden 2006

I Søndre Nordstrand har 21 prosent av personene med utenlandsk opprinnelse (inkludert norskfødte med innvandrerforeldre) europeisk bakgrunn, mens 59 prosent har asiatisk, medregnet tyrkisk. Noen av dem som tilhører gruppen Afrika, Asia etc. har bakgrunn fra Europa (se boks). Forholdet mellom de to gruppene har endret seg en del fra 2006, da 16 prosent hadde europeisk bakgrunn og 64 prosent asiatisk.

Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre har økt med 31 prosent, fra 14 000 til 18 340 fra 2006 til 2013. Det har vært vekst i antallet i alle grupper unntatt Norden (figur 21.1). Størst vekst har det vært for Asia inkludert Tyrkia (1 870), selv om andelen fra denne gruppen har gått ned, fulgt av EU-land i Øst-Europa (1 020) og Afrika (810).

En av de største endringene i sammensettingen av innvandrerne og deres norskfødte barn er at andelen med bakgrunn fra EU-land i Øst-Europa har økt fra 3 prosent til 8 prosent i løpet av de sju årene, mens antallet har økt med nesten 240 prosent. Andelen med bakgrunn fra Asia har minket med 5 prosentpoeng, samtidig som antallet har økt med 21 prosent. Andelen med innvandrerbakgrunn fra Norden er redusert med 1 prosentpoeng i perioden og utgjør nå knappe 3 prosent av alle med innvandrerbakgrunn i bydelen.

Figur 21.1. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre etter landbakgrunn, 1998-2013. Antall. Søndre Nordstrand. Dagens landgruppering



Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Det har blitt nær dobbelt så mange innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre siden år 2000

Antallet innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Søndre Nordstrand økte fra 10 120 i 2000, til 16 550 i 2010, og altså 18 340 i 2013. Gjennomsnittlig vekst i antall innvandrere og norskfødte med innvandrere per år for årene 2006-2012 har vært 620. Veksten i antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre har vært rimelig jevn i hele perioden 1998-2013, uten de store utslagene på grunn av utvidelsen av EU og økningen i antall svensker, som vi ser i statistikken for landet som helhet.

Personer fra Pakistan og Gambia er mest overrepresentert

Hele 15 prosent av landets innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre fra Pakistan bor i Søndre Nordstrand. Det er mye for en bydel som har 2,6 prosent av landets innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Også Gambia er godt representert, med 14 prosent samlet i bydelen, men det dreier seg om kun 210 personer. Marokko og Makedonia er også kraftig overrepresentert. Selv om polakkene er den tredje-største gruppen i Søndre Nordstrand er det relativt sett få av dem i bydelen i forhold til det totale antallet polakker i Norge. Svenskene er også underrepresentert i bydelen.

Tabell 21.2. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i bydelen og hele landet, etter landbakgrunn. De største gruppene. 1. januar 2013. Søndre Nordstrand

Landbakgrunn	Personer med innvandrerbakgrunn i Søndre Nordstrand	Innvandrere	Norskfødte med innvandrerforeldre	Andel innvandrere i gruppen	Andel norskfødte med innvandrerforeldre i gruppen	Andel av dem med innvandrerbakgrunn i Søndre Nordstrand	Andel av alle dem med innvandrerbakgrunn i hele landet	Prosent som bor i Søndre Nordstrand per gruppe
	Antall			Prosent				
I alt	18 340	11 840	6 500	64,6	35,4	100,0	100,0	2,6
Pakistan	5 040	2 610	2 430	51,8	48,2	27,5	4,7	15,0
Somalia	1 070	610	460	56,7	43,3	5,8	4,7	3,2
Polen	970	880	100	89,9	10,1	5,3	11,6	1,2
Tyrkia	860	510	350	59,7	40,3	4,7	2,4	5,1
Irak	760	520	250	67,9	32,1	4,2	4,2	2,6
Marokko	760	380	380	49,6	50,4	4,1	1,2	8,6
Vietnam	740	450	280	61,6	38,4	4,0	3,0	3,4
India	710	420	290	59,2	40,8	3,9	1,7	5,9
Sri Lanka	670	410	270	60,2	39,8	3,7	2,1	4,6
Iran	660	500	160	76,1	23,9	3,6	2,7	3,5
Kosovo	440	270	170	62,4	37,6	2,4	2,0	3,1
Filippinene	350	280	70	79,8	20,2	1,9	2,5	1,9
Makedonia	280	180	100	62,9	37,1	1,5	0,5	8,0
Eritrea	270	150	110	57,1	42,9	1,5	1,7	2,3
Sverige	250	220	20	90,7	9,3	1,3	5,3	0,7
Libanon	240	140	110	56,2	43,8	1,3	0,4	9,3
Gambia	210	120	90	56,1	43,9	1,2	0,2	13,7
Russland	210	170	40	81,2	18,8	1,1	2,5	1,2
Danmark	200	170	30	84,1	15,9	1,1	2,9	1,0
Afghanistan	190	150	50	76,3	23,7	1,1	2,0	1,3
Tyskland	190	160	30	83,1	16,9	1,0	3,7	0,7
Etiopia	170	130	50	73,6	26,4	0,9	1,0	2,5
Litauen	170	160	20	90,8	9,2	0,9	4,3	0,6
Chile	160	120	50	71,3	28,7	0,9	1,1	2,1
Andre land	2 750	2 150	600	78,1	21,9	15,0	31,7	1,2

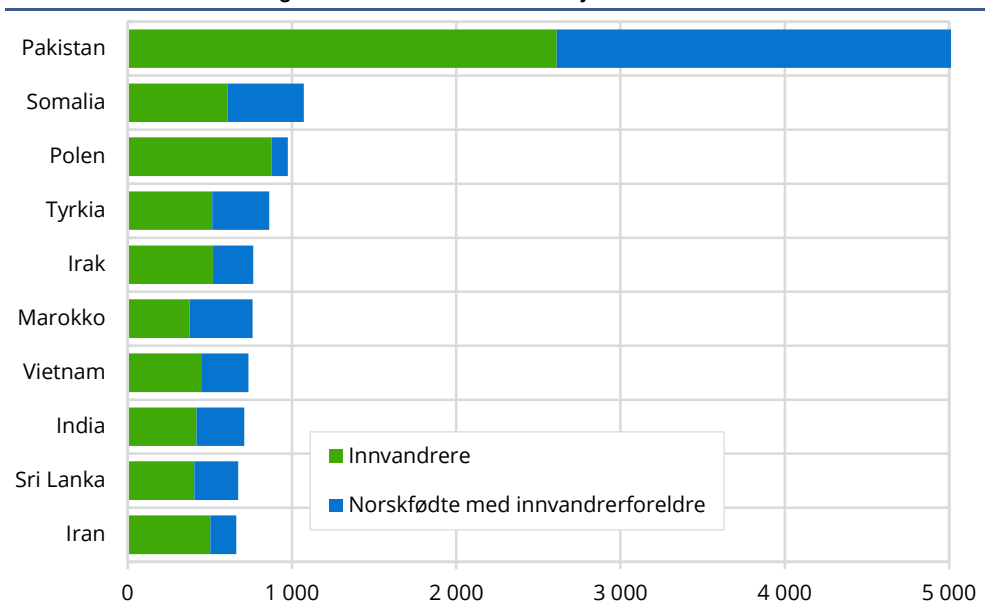
Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Størst andel norskfødte med innvandrerforeldre fra Marokko og Pakistan

Grupper av innvandrere som har bodd lenge i landet (se tabell 21.3) har nådd å få flere norskfødte barn enn de med kortere botid. I Søndre Nordstrand er det de fra Marokko og Pakistan som har størst andel norskfødte hvor rundt halvparten er i den gruppen. I antall er det flest norskfødte med innvandrerforeldre fra Pakistan. Også Gambia, Libanon, Somalia, Eritrea, India og Tyrkia har en høy andel norskfødte, alle over 40 prosent. Men det er ikke alle grupper med lang botid som har mange norskfødte barn. Det vil typisk være forholdsvis få norskfødte med

innvandrereforeldre med bakgrunn fra land med innvandrere som gjerne gifter seg med personer uten innvandrerbakgrunn, som våre naboland, samt Thailand og Filippinene (se tabell 21.7). Barna disse parene får regnes ikke som norskfødte med innvandrereforeldre, siden kun den ene forelderen er innvandrer.

Figur 21.2. De 10 største gruppene av innvandrere og norskfødte med innvandrereforeldre, etter landbakgrunn. Søndre Nordstrand. 1. januar 2013



Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Det er flere innvandrere enn norskfødte med innvandrereforeldre i Søndre Nordstrand, som i landet under ett, men forskjellen mellom de to gruppene er likevel klart mindre her enn ellers. I Søndre Nordstrand er 65 prosent av disse to gruppene samlet innvandrere, og 35 prosent er norskfødte med innvandrereforeldre. Andelen norskfødte i bydelen ligger altså 19 prosentpoeng høyere enn landsgjennomsnittet, som er på 16 prosent og 12 prosentpoeng over gjennomsnittet for Oslo.

Tabell 21.3. Innvandrere i Søndre Nordstrand, etter botid i Norge. Prosent. 1. januar 2013

Landbakgrunn	Søndre Nordstrand	Prosent	0-2 år	3-5 år	6-10 år	11-20 år	21 år og mer
I alt	11 840	100	12	10	16	23	39
EU, Nord-Amerika etc. .	2 340	100	30	22	14	13	22
Afrika, Asia etc.	9 510	100	7	7	16	26	43
Pakistan	2 610	100	6	6	11	19	58
Polen	880	100	34	34	16	4	13
Somalia	610	100	5	10	30	36	19
Irak	520	100	6	8	23	52	12
Tyrkia	510	100	5	4	10	25	55
Iran	500	100	4	3	8	35	50
Vietnam	450	100	5	2	9	14	69
India	420	100	7	9	10	17	57
Sri Lanka	410	100	4	7	10	38	42
Marokko	380	100	6	5	10	27	53
Filippinene	280	100	23	14	14	14	35
Kosovo	270	100	10	5	13	47	25
Sverige	220	100	17	11	12	35	25
Makedonia	180	100	10	12	16	21	42
Danmark	170	100	8	6	11	17	58
Russland	170	100	5	4	65	21	5
Litauen	160	100	75	15	8	1	0
Tyskland	160	100	17	22	22	14	25
Eritrea	150	100	13	14	12	11	50
Afghanistan	150	100	11	14	47	23	5
Libanon	140	100	4	6	8	20	62
Hele landet							
I alt	593 300	100	28	19	16	18	19
EU, Nord-Amerika etc. .	282 100	100	37	24	12	10	17
Afrika, Asia etc.	311 300	100	20	15	20	25	20

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

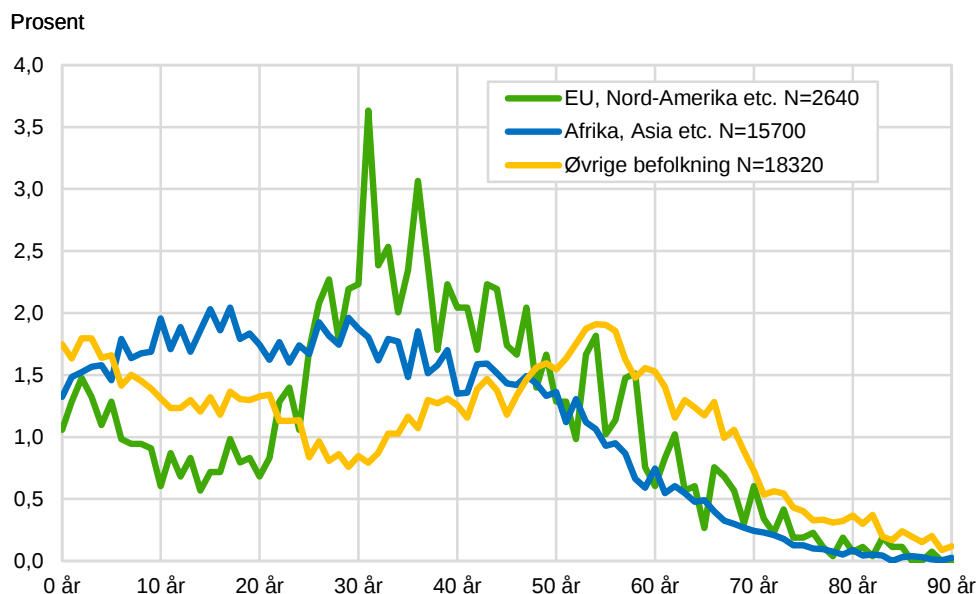
Mange innvandrere i Søndre Nordstrand har bodd lenge i Norge

Søndre Nordstrand har mange innvandrere som har bodd lenge i Norge. Hele 62 prosent av innvandrerne i bydelen har bodd i landet i mer enn 10 år. Bare 12 prosent har bodd kortere enn 3 år. Landsgjennomsnittet er henholdsvis 37- og 28 prosent.

Botid varierer mye etter landbakgrunn. Tabell 21.3 viser at noen land har en klar majoritet med kort botid i Norge, mens andre land har store grupper med lang botid. Mer enn 80 prosent av innvandrerne fra Iran, Vietnam, Libanon, Tyrkia, Sri-Lanka og Marokko har bodd i landet i mer enn 10 år. Også innvandrere fra den klart største innvandrergruppen, Pakistan, har et stort flertall bodd i Norge i mer enn 10 år (77 prosent).

Litauen og Polen skiller seg ut i den andre enden med mange som har kort botid. Hele 75 prosent av innvandrerne fra Litauen har bodd i Norge mindre enn tre år. Tabellen viser også et klart skille i botid mellom innvandrere fra de to hovedgruppene, EU, Nord-Amerika etc. på den ene siden og innvandrere fra Afrika, Asia etc. på den andre. Mens den sistnevnte gruppen har en klar majoritet (69 prosent) som har bodd i Norge mer enn 10 år, har majoriteten (52 prosent) i den førstnevnte gruppen bodd i landet kun 5 år eller mindre.

Figur 21.3. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre etter landbakgrunn, og den øvrige befolkningen, etter alder. Søndre Nordstrand. 1. januar 2013. Prosent



Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

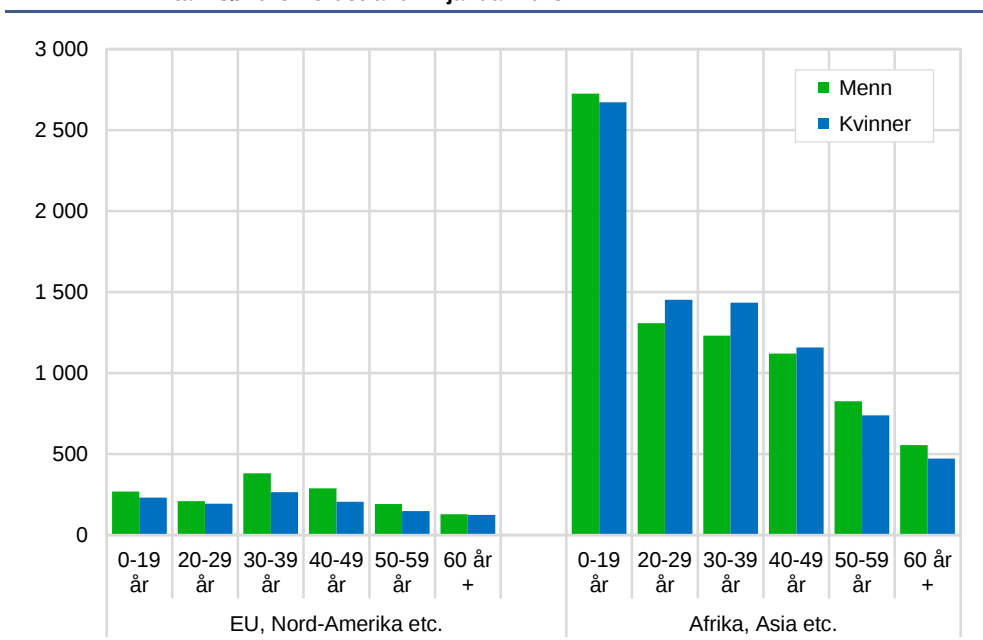
Ulik aldersprofil

Aldersprofilene for de tre gruppene i Søndre Nordstrand – innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre fra henholdsvis EU, Nord-Amerika etc. og Afrika, Asia etc., og den øvrige befolkningen – er ganske ulike. De fra EU, Nord-Amerika etc. er preget av temmelig nylig innflytting, med få barn og ungdommer, mange voksne under 40 år og ikke mange eldre. De fra Afrika, Asia etc., på den annen side, har en aldersfordeling som er mer lik befolkningen for øvrig, selv om andelen yngre er høyere og andelen eldre er lavere. De fleste i denne gruppen har lengre botid enn dem fra EU, Nord-Amerika etc., samtidig som det er påfyll av nye innvandrere hvert eneste år. Dette er ikke en bydel hvor barnefamiliene flytter ut etter som barna vokser til, som ofte er tilfelle i de indre bydelene.

Alderskurven for den øvrige befolkningen sett isolert ligner mer på kurven for en fraflyttingskommune i Utkant-Norge, med få unge og toppen i alderskurven på ca. 55 år. Det er de unge som flytter ut og de eldre som blir igjen. Vi finner det samme fenomenet i andre bydeler der innvandrere og deres barn flytter inn mens de uten innvandrerbakgrunn flytter ut.

Tabell 21.1 viser at innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. utgjør 50 prosent av Søndre Nordstrands befolkning og de med bakgrunn fra EU, Nord-Amerika etc. utgjør 7 prosent. Blant dem under 20 år er 48 prosent innvandrere eller norskfødte med innvandrerforeldre fra Afrika, Asia etc. og 5 prosent har bakgrunn fra EU, Nord-Amerika etc. I alderen 20-39 år har andelen med bakgrunn fra EU, Nord-Amerika etc. økt til 10 prosent og til 53 prosent for de med bakgrunn fra Afrika, Asia etc.

Figur 21.4. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre etter landbakgrunn og alder. Antall. Søndre Nordstrand. 1. januar 2013



Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Flest menn fra EU, Nord-Amerika etc. og kvinneoverskudd i alderen 20-39 år blant dem fra Afrika, Asia etc.

Blant innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn fra EU, Nord-Amerika etc. er det flere menn (56 prosent) enn kvinner. Det er flere menn enn kvinner i alle aldersklasser, men særlig i aldersgruppen 30-49 år.

Blant dem med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. varierer det litt mer. Det er flere kvinner enn menn mellom 20 og 39 år, mens det er flere menn enn kvinner blant dem over 50 år og i den yngste aldersgruppen. At det er flere kvinner enn menn i denne gruppen i alderen 20-39 år er et generelt trekk for landet, og ikke noe spesielt for Søndre Nordstrand. Det samme er tilfellet med overskuddet av menn blant innvandrerne fra EU, Nord-Amerika etc.

Som figur 21.4 viser, er det en relativ høy andel under 20 år blant personer med bakgrunn fra Afrika, Asia etc.

Innvandrerne bor over hele bydelen

Av tabell 21.4 og figur 21.5 kan vi se hvordan personer med innvandrerbakgrunn er bosatt i de ulike delområdene av Søndre Nordstrand.

Det er to delområder i bydelen, Ljansbyen og Rudene og personer med innvandrerbakgrunn er godt representert i begge områdene. Det er likevel en noe høyere andel som bor i Rudene hvor 55 prosent av befolkningen er personer med innvandrerbakgrunn. Tilsvarende andel i Ljansbyen er 44 prosent.

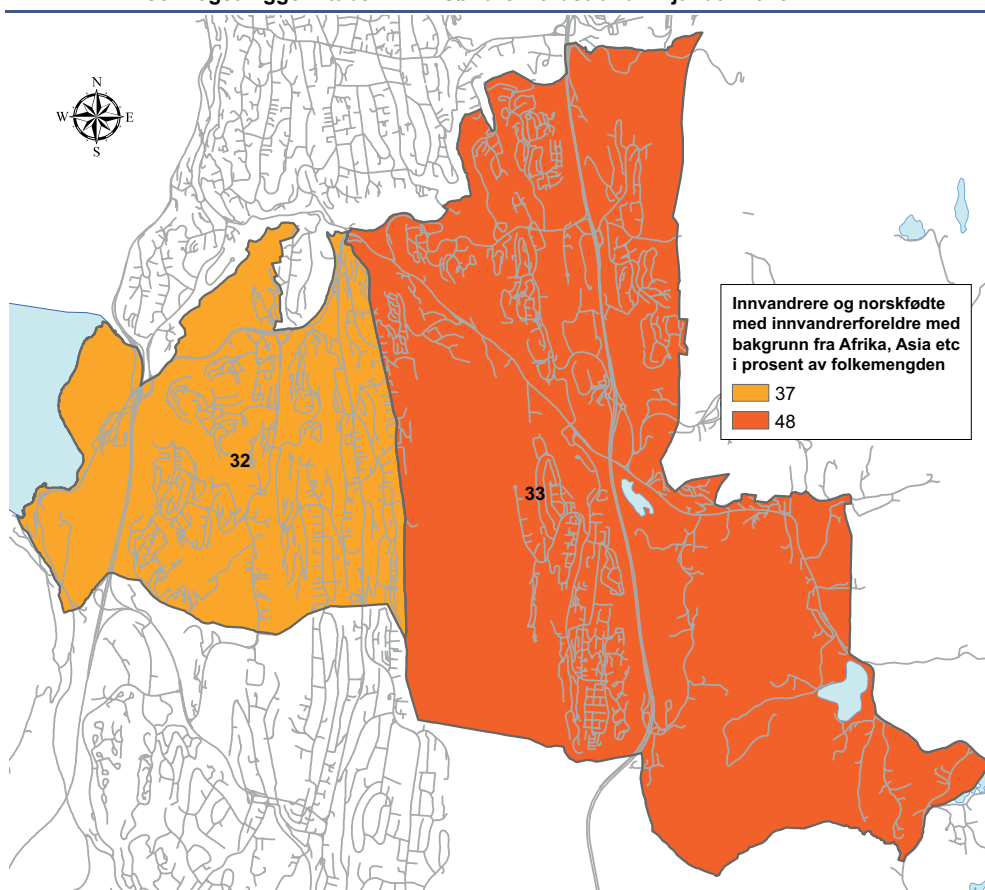
Mens innvandrere og norskfødte med bakgrunn fra EU, Nord Amerika etc. er om lag likt representert i de to delområdene bor majoriteten av dem med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. i Rudene.

Tabell 21.4. Innvandrere og norskfødte med innvanderforeldre i Søndre Nordstrand, etter landbakgrunn. Delområde. Prosent. 1. januar 2013

	Folke- mengde	Innvandrere og norskfødte med innvanderforeldre		
		I alt	EU, Nord-Amerika etc.	Afrika, Asia etc.
Søndre Nordstrand ..	36 660	50	7	43
32 Ljansbyen	17 530	44	8	37
33 Rudene	19 130	55	7	48

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 21.5. Innvandrere og norskfødte med innvanderforeldre med bakgrunn fra Afrika, Asia osv. i prosent av total befolkning i delområdene. Tallene viser delområdenummer, som også ligger i tabell 21.4. Søndre Nordstrand. 1. januar 2013



Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå. Kartdata: Kartverket.

Befolkningsendringer 1. januar 2010 til 1. januar 2013**Tabell 21.5. Befolkningsendringer i Søndre Nordstrand 1. januar 2010 til 1. januar 2013, etter landbakgrunn**

	Befolkning 2010	Fødte	Døde	Fødsels- over- skudd	Inn- vandring	Ut- vandring	Netto- inn- vandring	Inn- flytting	Ut- flytting	Netto- inn- flytting	Vekst	Befolkning 2013
I alt	35 770	1 670	440	1 230	2 140	1 110	1 030	8 360	9 700	-1 340	890	36 660
Innvandrere og norskfødte med innvandrereforeldre ..	16 550	760	110	650	2 000	950	1 050	4 850	4 760	90	1 790	18 340
EU, Nord-												
Amerika, etc.	1 960	80	30	50	970	300	670	1 080	1 130	-40	690	2 640
Afrika, Asia, etc.	14 590	680	80	590	1 030	650	380	3 760	3 630	130	1 110	15 700
Pakistan	4 700	170	30	140	270	140	130	770	700	70	340	5 040
Somalia	1 110	80	0	70	50	140	-90	450	480	-30	-40	1 070
Polen	630	40	0	40	400	80	320	440	450	-10	350	970
Tyrkia	860	40	0	40	40	30	10	130	170	-40	0	860
Irak	640	50	0	50	30	50	-30	350	260	90	120	760
Marokko	710	30	10	20	50	10	30	170	160	0	50	760
Vietnam	730	40	10	30	30	20	10	140	170	-30	10	740
India	700	10	0	10	50	30	20	90	110	-20	10	710
Sri Lanka	650	30	0	30	30	10	10	100	110	-20	20	670
Iran	610	20	10	10	20	10	10	200	180	30	50	660
Den øvrige befolkningen	19 220	910	330	580	140	160	-20	3 510	4 950	-1 430	-900	18 320

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

I tabell 21.5. er antall personer rundet av til nærmeste 10 av konfidensialitets-hensyn. På grunn av dette vil ikke fødselsoverskudd, nettoinnvandring og netto-innflytting alltid stemme med bruttotallene.

Stadig færre uten innvandrerbakgrunn

Søndre Nordstrand hadde en befolkningsvekst mellom 1.1.2010 og 1.1.2013 på 890 personer. Innvandrerne og de norskfødte med innvandrereforeldre hadde en vekst på 1 790, mens den øvrige befolkningen gikk ned med 900 personer. I 2006 hadde 41 prosent av befolkningen i Søndre Nordstrand innvandrerbakgrunn, i 2010 var andelen økt til 46 prosent og i 2013 var den oppe i 50 prosent.

Fra 2010 til 2013 hadde de fra Afrika, Asia etc. en vekst på 1 110, mens de fra EU, Nord-Amerika etc. hadde en vekst på 690. De førstnevnte hadde flere fødsler, både i antall og i relative tall, med 45 mot 35 per 1 000 middelfolkemengde¹. Med kvinneoverskudd i alderen 20-39 blant dem fra Afrika, Asia etc. og overskudd av menn i den andre gruppen (se figur 21.4), er det som forventet med relativt flere fødsler blant dem fra Afrika, Asia etc. Begge grupper hadde innvandrings-overskudd, men de fra EU, Nord-Amerika etc. hadde et lite flytteunderskudd mot resten av landet (inkludert flyttinger til og fra andre bydeler i Oslo). Den andre gruppen hadde flytteoverskudd.

De med bakgrunn fra Polen og Pakistan økte mest i antall

Pakistanerne, somalierne og polakkene er som nevnt de største gruppene av innvandrere og norskfødte med innvandrereforeldre i Søndre Nordstrand. Pakistanerne har både fødselsoverskudd, innvandringsoverskudd og innflyttingsoverskudd. Somalierne har fødselsoverskudd, men flytteunderskudd både i forhold til utlandet og resten av Norge. I alt ble somalierne derfor 40 færre i bydelen i løpet av de tre årene, en nedgang på 3 prosent. Polakkene hadde et solid innvandringsoverskudd og nesten balanse i innenlandske flyttinger, og endte opp med en vekst på 350, eller 56 prosent. Irakerne er gruppen med størst fødselsoverskudd (sammen med

¹ Personer 2010 pluss personer 2013, delt på to. Hendelser relativt til middelfolkemengden er her brukt på en lite sofistikert måte. For eksempel har gruppenes fordeling etter alder og kjønn stor innvirkning på antall fødsler. Fødsler per 1 000 middelfolkemengde kan derfor gi et forenklet bilde av fruktbarheten i gruppen.

somalierne) og innenlands flytteoverskudd i forhold til middelfolkemengden, samtidig som de har flere utvandring enn innvandring.

Det har vært størst innvandring av polakker og pakistanere. Pakistanerne og somalierne er også på topp i antall utvandring, fulgt av polakkene. I relative tall er det størst utvandring av somaliere og polakker. Pakistanerne er gruppen med størst innflytting fra andre kommuner og bydeler. De har også flest utflyttinger. I forhold til folketallet er det likevel desidert størst gjennomtrekk av polakker, fulgt av somaliere.

21.2.2. Innvandrere etter innvandringsgrunn og landbakgrunn

SSBs offisielle statistikk om innvandringsgrunn omhandler alle innvandrere med statsborgerskap fra land utenom Norden som innvandret til Norge for første gang mellom 1990 og 2012. For personer med flukt som innvandringsgrunn finnes det derimot forholdsvis gode opplysninger også for en del år før 1990. Statistikken gir en oversikt over de fem hovedgrunnene til at personer flytter til Norge. Alle førstegangsinnvandrere med ikke-nordisk statsborgerskap som kom i perioden 1990-2012 har blitt tildelt en av hovedverdiene Arbeid, Familie, Flukt, Utdanning og Annen innvandringsgrunn.

Nordiske statsborgere kan flytte fritt mellom de nordiske landene, og de trenger derfor ikke å oppgi noe innvandringsgrunn. Derfor står de med uoppgitt innvandringsgrunn i vår statistikk.

Innvandringsgrunn er grunn til første innvandring.

Arbeidsinnvandring omfatter personer som har fått opphold i Norge på bakgrunn av en arbeidstillatelse eller er underlagt registreringsordningen for EU/EØS/EFTA-borgere.

Familieinnvandring dekker familiejenforening og familieetablering. Referansepersonen er den "herboende" parten ved familieinnvandring, eller den som en familieinnvandrer kommer sammen med. Klassifiseringen av familieinnvandrere er i hovedsak basert på de registreringer som finnes i UDB-dataene, samt en vurdering av innvandrers egen og referansepersonens første innvandringsdato og vigselfdato (der det er relevant).

Familiejenforening er jenforening med ektefelle, foreldre, barn eller andre familiemedlemmer, hvor familierelasjonen oppsto før referansepersonen ble bosatt i Norge.

Familieetablering forstås som nytt ekteskap eller en annen pardannelse der den ene parten ikke er bosatt i Norge (transnasjonal ekteskapsinngåelse), og der han eller hun kan få opphold på grunnlag av familieforholdet til sin bosatte ektefelle eller samboer.

Flukt omfatter personer som har fått opphold i Norge, og hvor flukt har vært gitt som årsak til søknad om opphold, uten hensyn til om personer har fått flyktningstatus etter flyktningkonvensjonen. Gruppen omfatter alle personer som har fått en tillatelse etter søknad om asyl inkludert de som har fått opphold på humanitært grunnlag, og de som har fått kollektiv beskyttelse. Overføringsflyktninger som har fått opphold på humanitære grunner er også inkludert.

Utdanning omfatter i hovedsak studenter, men også praktikanter og au- pairer.

Annen innvandring

I tillegg kommer noen vedtaksgrunner som ikke lar seg klassifisere i de andre hovedgrunnene. Personer som får tillatelse etter andre rimelighetsgrunner faller inn under denne gruppen.

Av de 11 800 som var registrert som innvandrere i Søndre Nordstrand bydel per 1.1.2013, manglet informasjon om innvandringsgrunn for 3 200 personer. Rundt 1 300 personer med pakistansk bakgrunn står med uoppgitt innvandringsgrunn. Dette er mer enn halvparten av alle pakistanske innvandrere i Søndre Nordstrand. Pakistanere er en gruppe med lang botid i Norge. De første pakistanere innvandret allerede i slutten av 1960-årene. For personer som innvandret før 1990 er informasjonen om innvandringsgrunn mangelfull, og gjelder kun for personer som kom til Norge på grunn av flukt. Pakistanske innvandrere som kom tidlig på 1970-tallet var hovedsakelig arbeidsinnvandrere. Etter innvandringsstoppen i 1975 har pakistanere kommet til Norge primært gjennom familieinnvandring.

Halvparten familieinnvandrede– mye høyere andel enn i landet

8 600 innvandrere i Søndre Nordstrand bydel var registrert med innvandringsgrunn. 50 prosent av disse kom som følge av familieinnvandring, 33 prosent kom av fluktgrunner, mens 13 prosent var arbeidsinnvandrere. 3 prosent av de med oppgitt innvandringsgrunn i Søndre Nordstrand har fått en utdannings- eller kulturutvekslingstillatelse, og kom til landet på dette grunnlaget.

Familieinnvandrede til en med flyktningbakgrunn utgjorde totalt 33 prosent av alle familieinnvandrede i Søndre Nordstrand. Tilsvarende andel for hele landet var 25 prosent. Familieinnvandringen utgjorde den største delen av innvandringen på landsbasis. 38 prosent av alle bosatte innvandrere i Norge med oppgitt innvandringsgrunn var registrert som familieinnvandrere per 1. januar 2013. Andelen arbeidsinnvandrere var 30 prosent for hele landet, mens innvandrerne med flyktningbakgrunn utgjorde 26 prosent. Søndre Nordstrand bydel har en betydelig høyere andel familieinnvandrere enn Norge sett under ett og Oslo kommune, mens andelen arbeidsinnvandrere er betydelig lavere enn for hele landet og Oslo. Andelen flyktninger i Søndre Nordstrand er også høyere enn andelen som flyktninger utgjør på landsbasis og i Oslo kommune.

Familieinnvandrere utgjorde den desidert største gruppen av innvandrere i Søndre Nordstrand, i alt 4 300 personer. De største gruppene med familie som innvandringsgrunn kommer fra Pakistan og Polen med henholdsvis 1 100 og 260 personer (tabell 21.6). Det var i alt 2 800 personer i Søndre Nordstrand som kom til Norge på grunn av flukt. Personer med bakgrunn fra Iran toppe listen, med 390 personer etterfulgt av somaliere og vietnamesere med henholdsvis 340 og 290 personer.

Få arbeidsinnvandrere, nesten halvparten av dem er polakker

44 prosent av alle arbeidsinnvandrerne med oppgitt innvandringsgrunn i Søndre Nordstrand hadde bakgrunn fra Polen, 510 personer i absolutte tall.

Tabell 21.6. Innvandrere, etter innvandringsgrunn og landbakgrunn. Søndre Nordstrand. Per 1. januar 2013

Landbakgrunn	Innvandrere i alt	Innvandringsgrunn						
		Arbeid	Familie		Flukt	Utdanning	Annen innvandringsgrunn	Uoppgitt innvandringsgrunn ¹
			I alt	Hvorav familieinnvandret til flyktning				
I alt	11 842	1 160	4 332	1 346	2 841	241	46	3 222
Pakistan	2 612	56	1 091	105	106	20	7	1 332
Polen	876	506	258	15	33	10	-	69
Somalia	608	:	237	222	344	:	:	24
Irak	519	-	221	201	285	-	-	13
Tyrkia	514	12	241	49	50	4	12	195
Iran	503	:	103	76	388	:	:	9
Vietnam	453	:	143	90	293	11	:	:
India	420	16	159	18	19	8	7	211
Sri Lanka	405	9	196	141	184	:	:	14
Marokko	377	9	161	16	8	-	-	199
Filippinene	280	14	93	:	4	66	7	96
Kosovo	274	13	69	42	178	-	-	14
Sverige	224	-	-	-	-	-	-	224
Makedonia	175	8	93	31	52	-	-	22
Danmark	169	-	-	-	-	-	-	169
Russland	168	9	64	11	77	8	-	10
Litauen	158	120	25	-	-	7	-	6
Tyskland	157	54	45	:	:	10	:	41
Eritrea	152	-	45	30	93	-	-	14
Afghanistan	148	-	45	41	98	-	-	5
Libanon	136	-	40	25	79	-	-	17
Etiopia	128	-	56	47	61	4	-	7
Gambia	120	-	64	5	6	6	-	44
Thailand	119	:	95	:	-	:	:	20
Chile	117	-	44	30	64	-	-	9
Storbritannia	100	28	29	-	-	:	:	39

¹ Primært personer med landbakgrunn fra Norden og personer som innvandret før 1990.

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

De to største gruppene i Søndre Nordstrand per 1. januar 2013 var pakistanere og polakker. Innvandrere med bakgrunn fra Pakistan har som tidligere beskrevet en høy andel uoppgitte. Halvparten av alle bosatte pakistanere mangler informasjon om innvandringsgrunn, mens resten står oppført som familieinnvandrere. Det bodde 2 600 pakistanske innvandrere i Søndre Nordstrand per 1. januar 2013. Den nest største gruppen er innvandrere fra Polen med 900 personer. I denne gruppen har seks av ti kommet som arbeidsinnvandrere og resten har familieinnvandret.

Aller flest familieinnvandrere fra Pakistan

Til sammen 4 300 innvandrere var registrert som familieinnvandrere i Søndre Nordstrand per 1. januar 2013 (se tabell 21.7). Familieinnvandrere omfatter både familiegjenforente med ektefelle, foreldre, barn eller andre familiemedlemmer og familieetableringer gjennom ekteskap, både med innvandrere og med andre. Både arbeidsinnvandring og innvandring av fluktgrunner vil i etterkant generere familieinnvandring.

49 prosent av familieinnvandrerne i Søndre Nordstrand bydel har kommet gjennom gjenforening mens etablering gjennom ekteskap sto for 51 prosent av alle registrerte familieinnvandrere.

Tabell 21.7. Familieinnvandrede etter familiegjennforeningstype, landbakgrunn og herboendes innvandringskategori. 1. januar 2013. Søndre Nordstrand

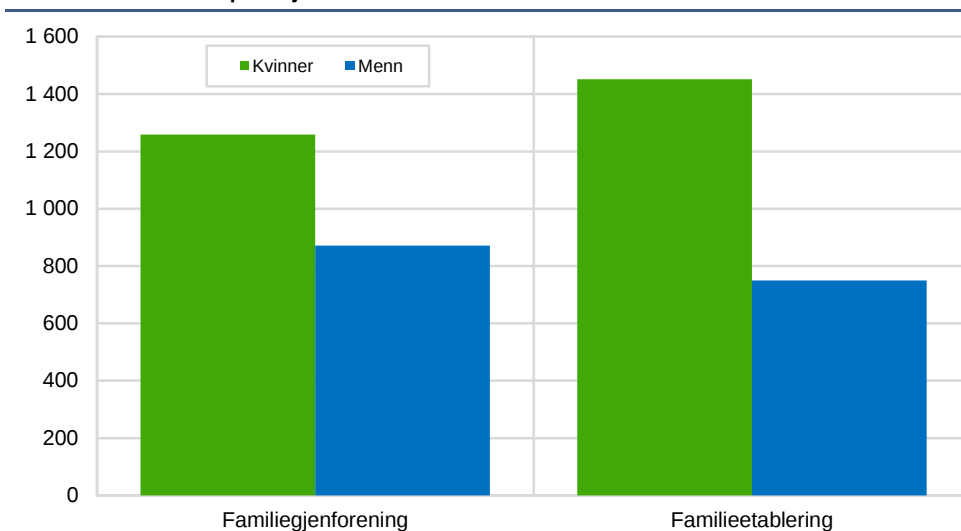
Land-bakgrunn	I alt	Gjenforening og medfølgning	Familieetablering			
			I alt	Herboende er innvanderer eller norskfødt med innvandererforeldre	Herboende tilhører den øvrige befolkningen	Herboende uoppgitt
I alt	4 332	2 130	2 202	1 766	408	28
Pakistan	1 091	353	738	721	11	6
Polen	258	216	42	26	15	1
Somalia	237	210	27	27	-	-
Tyrkia	241	94	147	134	12	1
Irak	221	182	39	39	-	-
Sri Lanka	196	97	99	94	3	2
Marokko	161	38	123	105	17	1
India	159	51	108	104	4	-
Vietnam	143	79	64	56	5	3
Iran	103	54	49	46	:	:
Thailand	95	32	63	12	51	-
Filippinene	93	43	50	18	32	-
Makedonia	93	38	55	49	5	1
Kosovo	69	22	47	40	7	-
Gambia	64	35	29	22	7	-
Russland	64	32	32	11	20	1
Etiopia	56	46	10	9	:	:

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Åtte av ti blant de familieetablerte innvanderne i Søndre Nordstrand hadde en referanseperson med innvandererbakgrunn (se tabell 21.7). Den største innvanderergruppen som har kommet gjennom familieetablering, er personer med bakgrunn fra Pakistan, om lag 740 personer. I denne gruppen hadde den bosatte referansepersonen innvandererbakgrunn i de aller fleste tilfellene. Det var flere pakistanske kvinner enn pakistanske menn i Søndre Nordstrand som kom gjennom familieetablering.

Blant familiegjennforente var det også flest med bakgrunn fra Pakistan, 350 personer. 53 prosent av de familiegjennforente med pakistansk landbakgrunn var kvinner.

Seks av ti familiegjennforente i Søndre Nordstrand bydel var kvinner, som understreker en generell tendens i migrasjonen der den mannlige "pioneren" (flyktning eller arbeidsinnvanderer) kommer først, etterfulgt av sin familie. Blant familieetablerte var andelen kvinner enda større, 66 prosent (figur 21.6).

Figur 21.6. Familieinnvandrere etter familiegjennforeningstype og kjønn. Søndre Nordstrand. Bosatte per 1. januar 2013. Absolutte tall

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

21.2.3. Valgdeltakelse ved kommunevalget 2011

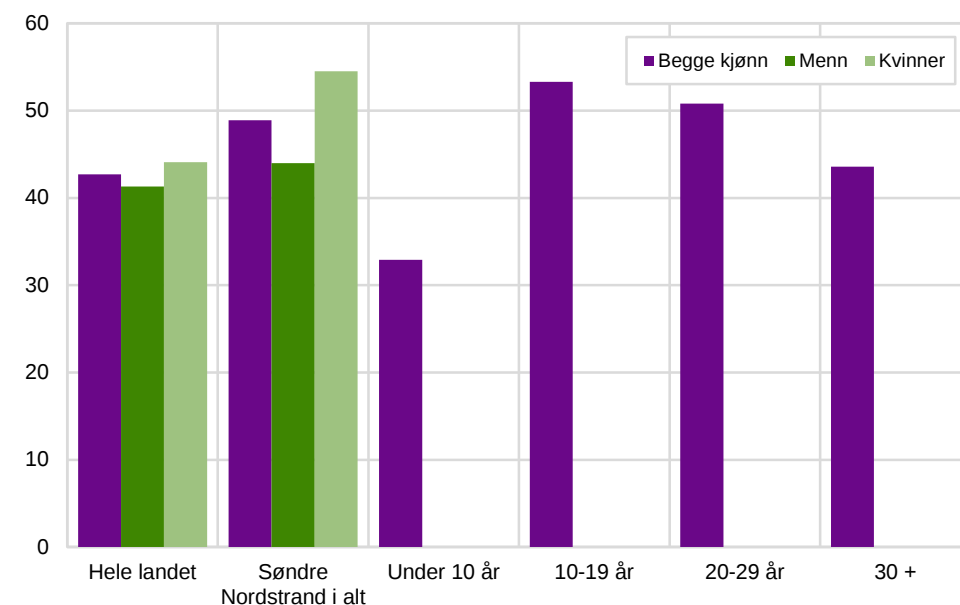
Vi skal her se på personer med innvandrerbakgrunn og deres valgdeltakelse i Søndre Nordstrand bydel ved kommunevalget 2011, sett i forhold til hvor de kommer fra og hvor lenge de har vært i Norge. Vi kan se bare på innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre under ett. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre refereres til som personer med innvandrerbakgrunn og hvis ikke annet er spesifisert så forholder vi oss her til personer med norsk statsborgerskap. Tallene for valgdeltakelse er basert på en manntallsundersøkelse utført av SSB (Henriksen 2013).

Den totale valgdeltagelsen i Søndre Nordstrand bydel var på 59 prosent ved kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2011. Dette er 6 prosentpoeng lavere enn i Oslo samlet og 5 prosentpoeng lavere enn landsgjennomsnittet. Ved lokalvalget i 2011 stemte 43 prosent av de stemmeberettigede med innvandrerbakgrunn på landsnivå. I Søndre Nordstrand bydel var valgdeltakelsen i denne gruppen 49 prosent, noe som er på samme nivå som for Oslo samlet sett. Dette er illustrert i figuren nedenfor.

Flest kvinner brukte stemmeretten

Det er flest kvinner med innvandrerbakgrunn som brukte stemmeretten sin i Søndre Nordstrand bydel. Slik var det også i Oslo samlet og på landsnivå. Med en deltakerprosent på 55, ligger kvinner med innvandrerbakgrunn i bydelen 4 prosentpoeng høyere enn Oslo totalt og 10 prosentpoeng høyere enn landet samlet sett. Menn med innvandrerbakgrunn i Søndre Nordstrand bydel ligger med 44 prosent valgdeltakelse to prosentpoeng lavere enn Oslo samlet og 3 prosentpoeng høyere enn landet totalt sett i samme gruppe.

Figur 21.7. Stemmegiving ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2011 for innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med norsk statsborgerskap, etter kjønn og landbakgrunn. Søndre Nordstrand og landet



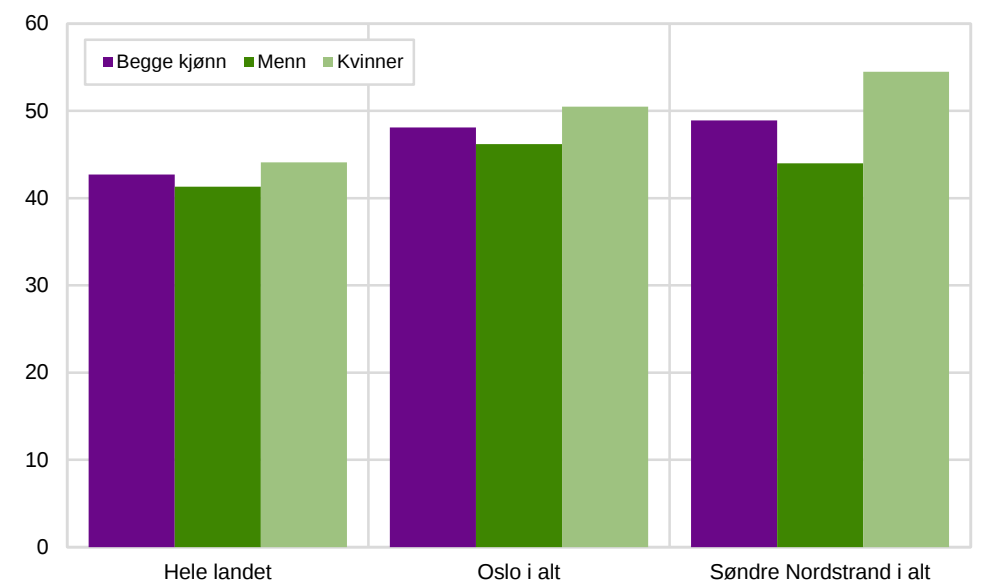
Kilde: Valgstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Valgdeltakelsen varierer med botid

I landet som helhet øker valgdeltakelsen blant personer med innvandrerbakgrunn ved økt botid. Lavest deltagelse er det i gruppen som har bodd i landet mellom 10 og 19 år. I Søndre Nordstrand bydel ser vi ingen sammenheng mellom valgdeltakelse og botid og de som har bodd i landet mellom 10 og 19 år brukte i størst grad stemmeretten sin. Med en deltakerprosent på 53 lå bydelen 10 prosentpoeng over Oslo samlet og hele 16 prosentpoeng over landet for denne aldersgruppen.

Utvalget i manntallsundersøkelsen vil i mange tilfeller være for lite til å si noe sikkert om valgdeltakelsen på enkelte grupper på kommunenivå. I Søndre Nordstrand bydel er utvalget for lite til å si noe om kjønnsfordeling i forhold til botid.

Figur 21.8. Stemmegiving ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2011 for innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med norsk statsborgerskap, etter kjønn og botid. Søndre Nordstrand og landet



Kilde: Valgstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

21.3. Bruk av barnehage og kontantstøtte

- 82 prosent av alle minoritetsspråklige barn i alderen 1-5 år i Søndre Nordstrand går i barnehage, mens andelen for hele Oslo kommune, og for landet, er 75 prosent.
- I Søndre Nordstrand er andelen 1-og 2-åringer som bruker kontantstøtte godt over landsgjennomsnittet og snittet for Oslo. Andelen av både 1-åringene og 2-åringene med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. som bruker kontantstøtte ligger på over 60 prosent, som er høyest av alle Oslos bydeler.

21.3.1. Barnehage

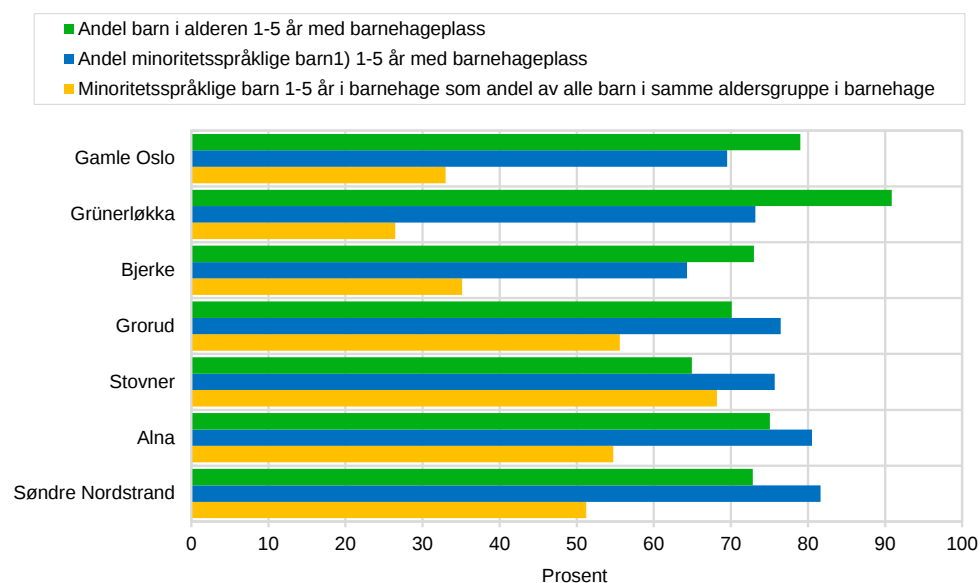
Opplysninger om minoritetsspråklige barn i barnehage samles inn summarisk per barnehage og vi har derfor ikke mulighet til å koble opplysningene med andre data, som f.eks. barnets eller foreldrenes landbakgrunn. Barnehagene rapporterer antall barn i barnehage som har et annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk. I denne sammenheng oppgis kun barn hvor begge foreldrene har et annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk. Det vil si at definisjonen på minoritetsspråklige barn i barnehage ikke tilsvarer SSBs innvanderdefinisjon som blir benyttet i andre sammenhenger. Andel minoritetsspråklige barn i barnehage beregnes ved å se disse barna i forhold til antall barn med innvandringsbakgrunn, eksklusive barn med landbakgrunn fra Danmark, Sverige, Irland, Storbritannia, USA, Australia og New Zealand.

Dekningsgrader blir beregnet for aldersgruppen 1-5 år da det er dette som regnes som hovedmålgruppen. Ved beregning av dekningsgraden (andel barn i barnehage i forhold til tilsvarende folkemengde), kan det forekomme at en kommune eller bydel i Oslo har barn i barnehage som er bosatt i en annen kommune eller bydel og dekningsgraden blir påvirket av dette.

Søndre Nordstrand har høyest andel minoritetsspråklige barn i barnehage av bydelene

I 2012 var 75 prosent av minoritetsspråklige barn i alderen 1-5 år i barnehage i Norge. Tilsvarende var det 82 prosent minoritetsspråklige barn i samme aldersgruppe som var i barnehage i Søndre Nordstrand, noe som er den høyeste andelen blant bydeler i denne rapporten (se figur 21.9). Av alle barn i alderen 1-5 år som har barnehageplass i bydelen, utgjør minoritetsspråklige barn 51 prosent.

Figur 21.9. Andel barn med barnehageplass i alt og andel minoritetsspråklige barn¹ med barnehageplass. Utvalgte bydeler. 2012

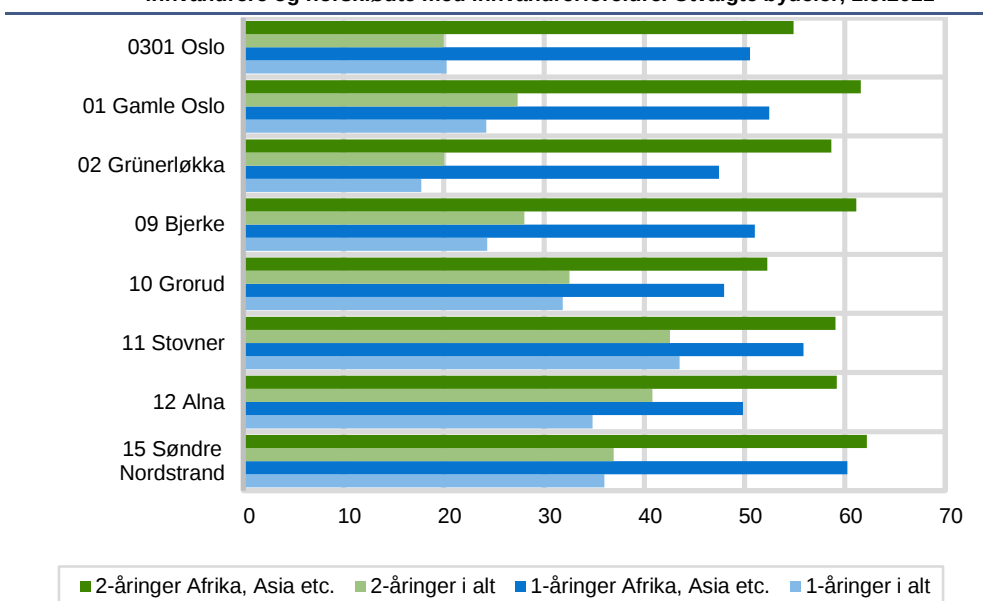


¹ Minoritetsspråklige barn i barnehage er kun barn hvor begge foreldrene har et annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk.

Kilde: Barnehagestatistikk, Statistisk sentralbyrå.

21.3.2. Kontantstøtte

Figur 21.10. Andel barn 1 og 2 år som bruker kontantstøtte etter innvandrerbakgrunn, innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Utvalgte bydeler, 1.9.2011



Kilde: NAV og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Bruken av kontantstøtte har avtatt markert de siste årene, parallelt med utbygging av barnehageplasser. Mens over 60 prosent av alle 1- og 2-åringer brukte kontantstøtte i 2004, var andelen nede i vel 20 prosent i 2011.

Barn med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. har hatt stor nedgang i bruken av kontantstøtte, fra opp mot 80 prosent i 2004 til 47 prosent i 2011. I den øvrige befolkningen har imidlertid bruken av kontantstøtte gått mye mer ned, slik at forskjellene mellom de med innvandrerbakgrunn fra Afrika, Asia etc. og befolkningen som helhet har økt (Se Egge-Hoveid 2012).

Høyest andel 1- og 2-åringer med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. som mottar kontantstøtte

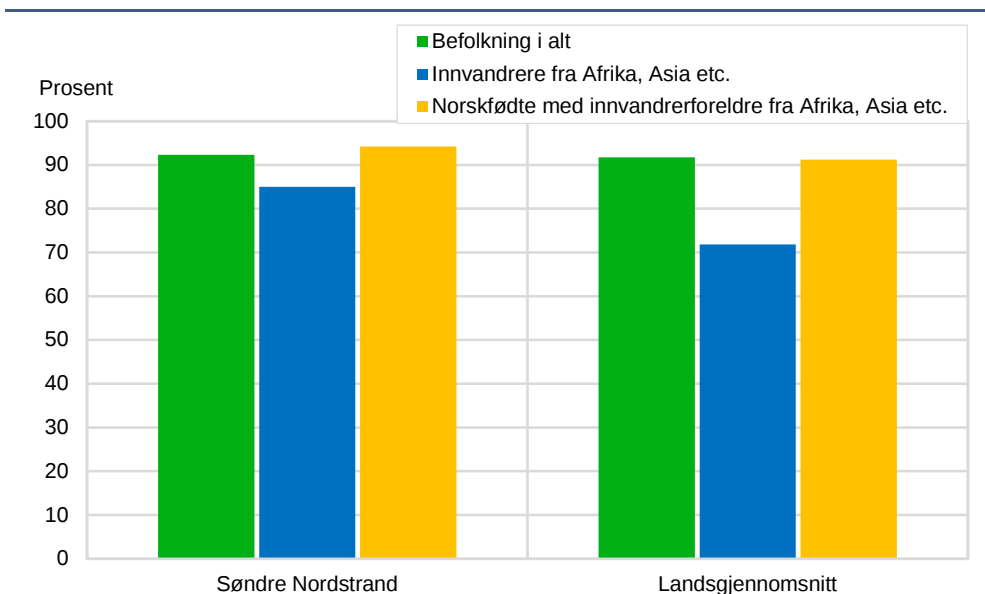
I Søndre Nordstrand er andelen 1- og 2-åringer som bruker kontantstøtte godt over landsgjennomsnittet og snittet for Oslo. Andelen av både 1-åringene og 2-åringene med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. som bruker kontantstøtte ligger på over 60 prosent, som er høyest av alle Oslos bydeler.

21.4. Utdanning

- Søndre Nordstrand ligger over landsgjennomsnittet i andel innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 16-18 år med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. som deltar i videregående utdanning. Frafallet i videregående utdanning i Søndre Nordstrand er høyere blant innvandrere fra Afrika, Asia etc. enn i bydelen som helhet. Det er guttene fra Afrika, Asia etc. som har lavest gjennomføringsprosent.
- Søndre Nordstrand skiller seg ut som en bydel der spesielt mange jenter innvandret fra Afrika, Asia etc., kommer gjennom videregående skole med studie- eller yrkeskompetanse. Frafallet blant guttene i samme gruppe er dobbelt så høyt som blant jentene.
- Søndre Nordstrand samlet ligger like under landsgjennomsnittet i andel som har fullført høyere utdanning. Innvandrere fra EU, Nord Amerika etc. ligger på landsnivået for sin gruppe, mens både innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre fra Afrika, Asia etc. ligger under landsgjennomsnittet for sine grupper.
- Søndre Nordstrand er over landsgjennomsnittet i andel av befolkningen i alderen 19-24 år som deltar i høyere utdanning. Begge innvandrergruppene er under snittet for kommunen, men over landsgjennomsnittet for gruppen. Norskfødte med innvandrerforeldre fra begge landgrupper deltar i betydelig større grad i høyere utdanning enn innvandrerne, og ligger også over gjennomsnittet for kommunen.

21.4.1. Deltakelse i videregående utdanning

Figur 21.11. Deltakelse i videregående utdanning, alle bosatte samt innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre fra Afrika, Asia etc., 16-18 år. Landet og Søndre Nordstrand. 1. oktober 2012



Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Mange som tar videregående utdanning

Innvandrerne fra Afrika, Asia etc. i alderen 16-19 år har en høyere andel som deltar i videregående utdanning enn landsgjennomsnittet for gruppen. De norskfødte med innvandrerforeldre fra de samme land ligger også noe over landsgjennomsnittet for sin gruppe, og deltar i større grad enn innvandrerne fra samme bydel. Forskjellen mellom innvandrerne og de norskfødte i Søndre Nordstrand når det gjelder deltakelse i videregående utdanning, er imidlertid mindre enn hva tilfelle er nasjonalt.

21.4.2. Gjennomstrømming i videregående utdanning

Tabell 21.8. Alle bosatte, samt innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, som startet på grunnkurs for første gang høsten 2005, 2006 og 2007, etter status for oppnådd nivå i videregående opplæring etter fem år, kjønn og landbakgrunn. Søndre Nordstrand. Prosent

	I alt antall	I alt prosent	Fullført med studie- eller yrkes- kompetanse			Ikke oppnådd studie- eller yrkes- kompetanse			
			I alt	Fullført på normert tid	Fullført på mer enn normert tid	I alt	Forts. i videreg. opplæring	Gjennom- ført, ikke bestått	Sluttet underveis
Bydelen i alt	1 655	100	70	59	11	30	3	11	15
Menn	855	100	64	52	12	36	4	14	18
Kvinner	800	100	78	68	10	22	2	7	13
Innvandrere fra Afrika, Asia etc	220	100	63	49	14	37	5	12	21
Menn	104	100	50	39	11	50	6	15	29
Kvinner	116	100	74	57	17	26	3	9	14

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Fullføring av videregående utdanning og frafall

Det var 220 innvandrere med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. som startet på videregående opplæring i løpet av de tre årene 2005, 2006 og 2007, og seks med bakgrunn fra EU, Nord-Amerika etc. De med bakgrunn fra EU, Nord-Amerika etc. er så få at de ikke er tatt med og fordelt i tabellen.

Frafallet i videregående utdanning i Søndre Nordstrand er høyere blant innvandrere fra Afrika, Asia etc. enn i befolkningen som helhet. 49 prosent av dem som startet på grunnkurs for første gang i 2005, 2006 eller 2007, fullførte på normert tid. 14 prosent fullførte på mer enn normert tid og 37 prosent hadde ikke oppnådd studie- eller yrkeskompetanse. Av alle elever i bydelen under ett, fullførte 59 prosent på normert tid og 30 prosent hadde ikke oppnådd studie- eller yrkeskompetanse fem år etter at de startet sin videregående utdanning.

Mange jenter fra Afrika, Asia etc. kommer ut av videregående skole med studie- eller yrkeskompetanse

Som vi finner i andre kommuner og bydeler er det guttene fra Afrika, Asia etc. som har lavest gjennomføringsprosent. 39 prosent av dem hadde fullført på normert tid og 11 prosent på mer en normert tid. Hele 50 prosent hadde ikke studie- eller yrkeskompetanse etter fem år. Jentene i samme gruppe gjorde det betydelig bedre, 57 prosent fullførte på normert tid og 17 prosent på mer enn normert tid, mens kun 25 prosent ikke hadde oppnådd studie- eller yrkeskompetanse etter fem år. Landsgjennomsnittet for de to gruppene er henholdsvis 59 prosent og 41 prosent uten oppnådd studie- eller yrkeskompetanse. Guttene hadde altså gjort det noe bedre enn landsgjennomsnittet for sin gruppe, mens jentene har gjort det mye bedre.

Av de bydelene som er med i utvalget var det Søndre Nordstrand som hadde den høyeste andel av jenter innvandret fra Afrika, Asia etc. som hadde fullført med studie- eller yrkeskompetanse. Med 74 prosent ligger bydelen fem prosentpoeng over gjennomsnittet for denne gruppen i Oslo. Bydelen ligger nesten på linje med Bærum, der 75 prosent av jentene i denne gruppen fullførte med studie- eller yrkeskompetanse. Av kommunene vi har sett på, ligger Bergen lavest, med 52 prosent.

21.4.3. Utdanningsnivå

Tabell 21.9. Personer 25-54 år og over, etter andel med høyere utdanning, innvandringskategori og kjønn. Landet og Søndre Nordstrand. 1. oktober 2012

	Hele befolkningen		Innvandrere				Norskfødte med innvandrerforeldre			
			EU, Nord-Amerika etc.		Afrika, Asia etc.		EU, Nord-Amerika etc.		Afrika, Asia etc.	
	Populasjon	Andel med høyere utdanning	Populasjon	Andel med høyere utdanning	Populasjon	Andel med høyere utdanning	Populasjon	Andel med høyere utdanning	Populasjon	Andel med høyere utdanning
Hele landet										
I alt	2 070 000	40	184 000	50	205 000	29	2 800	46	8 670	39
Menn	1 063 000	34	114 000	42	94 000	29	1 440	41	4 470	34
Kvinner	1 006 000	47	71 000	61	111 000	30	1 360	51	4 200	44
Søndre Nordstrand										
I alt	15 570	39	1 520	50	6 480	21	40	38	777	33
Menn	7 600	37	870	39	3 070	23	18	33	408	29
Kvinner	7 970	40	650	62	3 410	20	22	41	369	36

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre fra Afrika, Asia etc. har lavere utdanningsnivå enn landsgjennomsnittet for sine grupper

Søndre Nordstrand samlet ligger like under landsgjennomsnittet i andel som har fullført høyere utdanning. Innvandrere fra EU, Nord Amerika etc. ligger på landsnivået for sin gruppe, mens både innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre fra Afrika, Asia etc. ligger under landsgjennomsnittet for sine grupper. Med unntak av innvandrede kvinner fra Afrika, Asia etc. har kvinner gjennomgående høyere utdanning enn mennene

Særlig norskfødte kvinner med innvandrerforeldre fra Afrika, Asia etc. har betydelig høyere utdanningsnivå enn innvandrere fra samme landgruppe. Norskfødte menn med samme bakgrunn har også høyere utdanningsnivå enn innvandrerne, men her er forskjellen mindre.

21.4.4. Deltakelse i høyere utdanning

Tabell 21.10. Antall bosatte personer 19-24 år, etter deltakelse i høyere utdanning, innvandringskategori og kjønn. Landet og Søndre Nordstrand. 1. oktober 2012

	Hele befolkningen		Innvandrere				Norskfødte med innvandrerforeldre			
			EU, Nord-Amerika etc.		Afrika, Asia etc.		EU, Nord-Amerika etc.		Afrika, Asia etc.	
	Antall	Andel i høyere utdanning	Antall	Andel i høyere utdanning	Antall	Andel i høyere utdanning	Antall	Andel i høyere utdanning	Antall	Andel i høyere utdanning
Hele landet ..										
I alt	403 000	32	19 600	10	28 400	19	990	42	11 000	38
Menn	206 000	26	9 900	8	14 000	16	510	39	5 600	32
Kvinner	196 000	39	9 700	13	14 500	22	480	44	5 400	44
Søndre Nordstrand										
I alt	3 060	35	71	14	540	23	38	45	1 040	39
Menn	1 580	30	40	13	260	20	20	35	530	32
Kvinner	1 480	40	31	16	280	25	18	56	510	46

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Noe høyere andel enn landsgjennomsnittet for alle grupper deltar i høyere utdanning

Søndre Nordstrand ligger over landsgjennomsnittet i andel av befolkningen i alderen 19-24 år som deltar i høyere utdanning. Begge innvandrergruppene er under snittet for bydelen, men over landsgjennomsnittet for gruppen.

Det er flere kvinner enn menn i alderen 19-24 år som deltar i høyere utdanning. Det er gjennomgående for alle grupper. Om vi ser bort fra de norskfødte med innvandrerforeldre fra EU, Nord-Amerika etc., som er en relativt liten gruppe, er

forskjellen størst blant norskfødte med innvandrerforeldre fra Afrika, Asia etc. Her deltar 46 prosent av kvinnene i nevnte aldersgruppe i høyere utdanning, og 32 prosent av mennene.

Andelen innvandrere fra EU, Nord-Amerika som deltar i høyere utdanning er lavere enn tilsvarende andel for innvandrere fra Afrika, Asia etc. Det henger antakelig sammen med at mange i denne gruppen kommer for å jobbe, og mange av dem har sannsynligvis jobb ved ankomst. Flere Innvandrerne fra Afrika, Asia etc. kan være nødt til å ta utdanning før de kan få jobb.

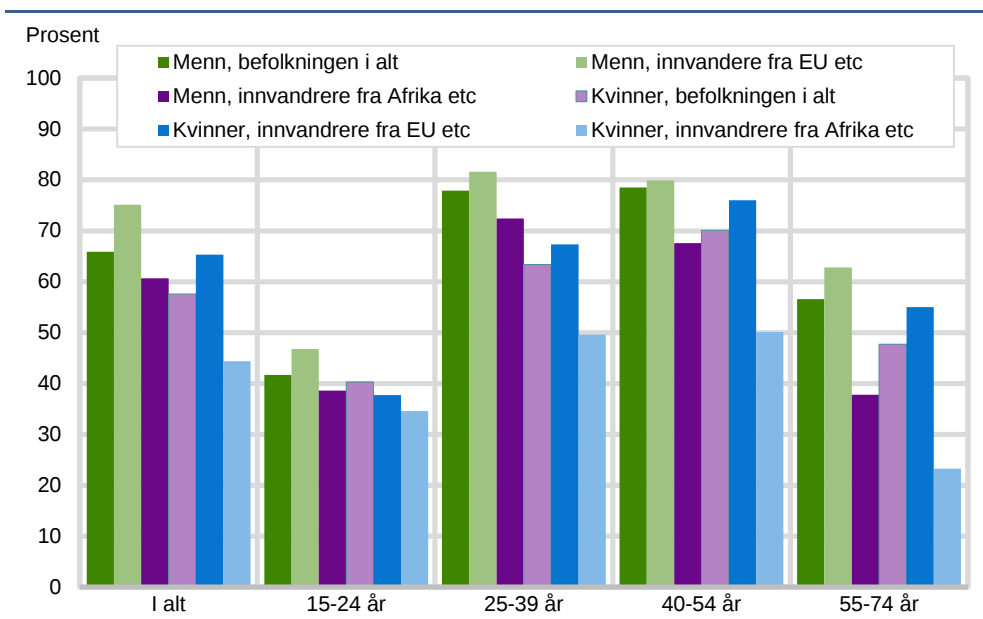
Norskfødte med innvandrerforeldre fra begge landgrupper i Søndre Nordstrand deltar i betydelig større grad i høyere utdanning enn innvandrerne, og ligger også over gjennomsnittet for bydelen.

21.5. Arbeid

- I forhold til landet som helhet er sysselsettingsnivået lavt i Søndre Nordstrand, både for befolkningen som helhet og for innvandrere. Unntaket er mannlige innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc. som ligger over landsgjennomsnittet, og på nivå med landssnittet for sin gruppe.
- Det er nær fire ganger så sannsynlig at en innvandrere fra Afrika, Asia etc. skal være arbeidsledig eller på tiltak som at en person uten innvandrerbakgrunn i Søndre Nordstrand skal være det.
- Landtransport av passasjerer (buss og drosje), rengjøringsvirksomhet, serverings- og overnattingsvirksomhet og utleie av arbeidskraft er næringene der innvandrere er overrepresentert.
- Andelen selvstendig næringsdrivende er noe lavere for innvandrere fra Afrika, Asia etc. enn tilsvarende tall for Søndre Nordstrand samlet.

21.5.1. Sysselsettingsnivå

Figur 21.12. Sysselsatte i Søndre Nordstrand etter alder og landbakgrunn. Personer 15-74 år. 4. kvartal 2012. Prosent



Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 21.11. Sysselsetting etter alder og innvandrerbakgrunn. Personer 15-74 år. 4. kvartal 2012. Landet. Prosent

Landet	I alt	15-24 år	25-39 år	40-54 år	55-74 år
Menn, befolkningen i alt	72	51	84	85	58
Menn, innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc.	76	54	81	81	60
Menn, innvandrere fra Afrika, Asia etc.	58	38	68	63	38
Kvinner, befolkningen i alt	66	51	78	82	47
Kvinner, innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc.	68	51	73	78	50
Kvinner, innvandrere fra Afrika, Asia etc.	50	34	53	58	33

Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Lav sysselsettingsandel, men innvandrere fra EU, Nord Amerika etc. ligger over landsgjennomsnittet.

I landet som helhet er 69 prosent av innbyggerne mellom 15 og 74 år sysselsatt, 72 prosent av mennene og 66 prosent av kvinnene. I Søndre Nordstrand er sysselsettingen betydelig lavere, 62 prosent i alt, 66 prosent for mennene og 58 prosent for kvinnene. Det er den høye andelen innvandrere fra Afrika, Asia etc. som trekker ned sysselsettingen.

Sysselsettingsandelen for mannlige innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc. ligger noe under landsgjennomsnittet for sin gruppe, men over snittet for bydelen samlet. Også kvinnene i denne gruppen ligger under landsgjennomsnittet, men klart over sysselsettingsnivået til andre kvinner i bydelen. Sysselsettingen er lavest blant dem

fra Afrika, Asia etc. (52 prosent). Særlig kvinnene i denne gruppen ligger lavt med en sysselsettingsandel på om lag 45 prosent. Totaltallene er imidlertid farget av alderssammensetningen i de enkelte gruppene. Mange av innvandrerne fra Afrika, Asia etc. er i alderen 15-24 år, en alder da mange ikke arbeider fordi de går på skole eller studerer.

Den generelt lave sysselsettingsgraden i bydelen vises igjen i alle aldersklasser om vi sammenligner med landsgjennomsnittet. Unntaket er menn innvandret fra Afrika, Asia etc., som ligger noe høyere enn landsgjennomsnittet for sin gruppe i alle aldre unntatt 55-74 år. Kvinnene fra Afrika, Asia etc. i Søndre Nordstrand har imidlertid en lavere sysselsettingsandel enn kvinner i samme gruppe i landet sett under ett. Spesielt i alderen 40 år og eldre er det få innvandrerkvinner fra Afrika, Asia etc. som er sysselsatt i Søndre Nordstrand.

Syssetting blant norskfødte med innvandrerforeldre

Det var 1 330 norskfødte med innvandrerforeldre som hadde arbeid i 2012, 60 med bakgrunn fra EU, Nord-Amerika etc. og 1 280 fra Afrika, Asia etc. Det utgjør 51 prosent av de norskfødte med innvandrerforeldre fra EU, Nord-Amerika etc. og 48 prosent av tilsvarende gruppe fra Afrika, Asia etc.

I alderen 15-24 år er det mange som går på skole eller studerer. Og det er svært få norskfødte som er 40 år eller eldre. Om vi ser kun på dem med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. i alderen 25-39 år og sammenligner innvandrere med dem som er født i Norge, er det en del forskjeller. Blant mennene var 72 prosent av innvandrerne sysselsatte, mot 75 prosent av de norskfødte. Altså noe høyere sysselsettingsnivå blant de norskfødte, men ikke svært stor forskjell. Blant kvinnene i samme gruppe er det betydelig høyere grad av syssetting blant de norskfødte enn blant innvandrerne, henholdsvis 61 prosent og 50 prosent. Forskjellen mellom innvandrerkvinner og norskfødte kvinner i denne gruppen er imidlertid til dels betydelig større i noen av de andre bydelene vi har sett på. Ingen av de andre bydelene har så lav andel sysselsatte norskfødte med innvandrerforeldre fra Afrika, Asia etc. som Søndre Nordstrand.

21.5.2. Arbeidsledige

Tabell 21.12. Registrerte arbeidsledige og personer på arbeidsmarkedstiltak (bruttoledige), alle bosatte og innvandrere etter landbakgrunn, personer i alderen 20-66 år. 4. kvartal 2012. Antall og i prosent av befolkningen 20-66 år i hver gruppe. Landet og Søndre Nordstrand

	Antall					Prosent				
	Alle bosatte	Befolkning ekskl. innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre	Innvandrere			Alle bosatte	Befolkning ekskl. innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre	Innvandrere		
			I alt	Fra EU, Nord-Amerika etc.	Fra Afrika, Asia etc.			I alt	Fra EU, Nord-Amerika, etc.	Fra Afrika, Asia, etc.
Hele landet	75 000	44 900	29 100	9 800	19 300	2,4	1,5	5,9	4,2	7,5
Menn	41 200	26 200	14 500	5 600	8 800	2,6	1,8	5,6	4,0	7,4
Kvinner	33 900	18 800	14 700	4 200	10 500	2,2	1,3	6,4	4,5	7,6
Søndre Nordstrand	1 050	210	750	120	630	4,6	1,9	7,4	6,1	7,7
Menn	480	110	320	50	270	4,2	2,1	6,2	4,2	6,8
Kvinner	570	100	430	70	360	4,9	1,7	8,6	8,5	8,6

Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

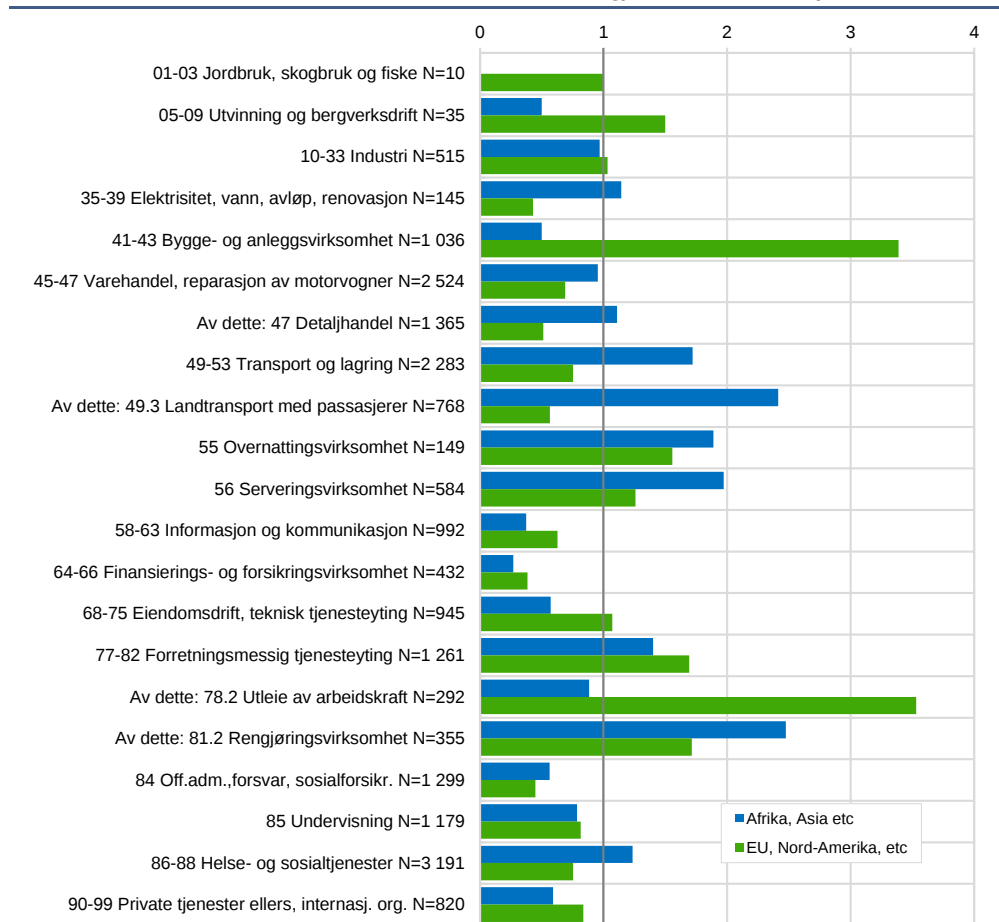
To tredjedeler av alle arbeidsledige er innvandrere

Bruttoledigheten, dvs. andelen registrerte ledige og deltakere på tiltak, er betraktelig høyere blant innvandrere i Søndre Nordstrand enn i den øvrige befolkningen. Aller høyest er den for innvandrere fra Afrika, Asia etc., med 7,7 prosent, mot 6,1 prosent for innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc. og 1,9 prosent for den øvrige befolkningen. Tallene for begge innvandrergruppene ligger over landsgjennom-

snittet for gruppene. Det er altså nesten fire ganger så sannsynlig at en innvandrere fra Afrika, Asia etc. skal være arbeidsledig eller på tiltak som at en uten innvandrerbakgrunn skal være det. Mens innvandrerne utgjør 44 prosent av befolkningen i alderen 20-66 år i Søndre Nordstrand, er 71 prosent av personene som er arbeidsledige eller på tiltak, innvandrere.

21.5.3. Næringer

Figur 21.13. Relativ næringsfordeling blant sysselsatte innvandrere etter landbakgrunn, Søndre Nordstrand. 4. kvartal 2012. Verdi 1 = gjennomsnittet for bydelen



Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 21.13 viser forholdet mellom andel i den enkelte næring blant innvandrere fra henholdsvis Afrika, Asia etc. og EU, Nord-Amerika etc., og alle sysselsatte i bydelen samlet. Verdiene i figuren er andelen innen de respektive gruppene som er sysselsatt i den enkelte næringen dividert på andelen sysselsatte i befolkningen i alt i næringen.

Siden innvandrerne er overrepresentert i noen næringer er de tilsvarende underrepresentert i andre. I fjerde kvartal 2012 var det registrert 16 730 sysselsatte i Søndre Nordstrand, av disse var 1 460 innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc. og 4 660 innvandrere fra Afrika, Asia etc.

Flest fra Afrika, Asia etc. er sysselsatt i helse- og sosialtjenester, de er mest overrepresentert i rengjøring

Næringene som innvandrerne med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. er overrepresentert i, er forholdsvis små. I rengjøring er 69 prosent av de sysselsatte innvandrere fra Afrika, Asia etc. I landtransport av passasjerer er andelen 67 prosent, i serveringsvirksomhet 55 prosent, og i overnattingsvirksomhet 54 prosent.

Om man ser på antall sysselsatte blir bildet et annet. Da er det Helse- og sosialtjenester som sysselsetter flest innvandrere fra Afrika, Asia etc., med 1 100, og 670 i Varehandel og reparasjon av motorvogner, mot kun 240 innen rengjøringsvirksomhet.

Flest fra EU, Nord-Amerika etc. er sysselsatt i bygge- og anleggsvirksomhet, de er mest overrepresentert i utleie av arbeidskraft

Innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc. skiller seg også i noen grad fra de øvrige sysselsatte. Det er spesielt stor andel av dem innen næringen utleie av arbeidskraft, der de utgjør 30 prosent av de sysselsatte, og i bygg og anleggssektoren, hvor de utgjør 14 prosent. Mange av dem i utleie av arbeidskraft blir sannsynligvis leid ut til bedrifter innen bygg og anlegg. Om vi ikke bare ser på andel, men også antall sysselsatte, er det i bygge- og anleggsvirksomhet vi finner aller flest fra EU, Nord-Amerika etc., fulgt av helse- og sosialtjenester.

21.5.4. Selvstendig næringsdrivende

Tabell 21.13. Personer som er selvstendig næringsdrivende etter kjønn og landbakgrunn. Innvandrere og bosatte i alt. Antall og i prosent av personer 15-74 år i hver gruppe. Søndre Nordstrand og hele landet. 4. kvartal 2012

	Antall				Prosent			
	Alle bosatte	Innvandrere i alt	Innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc.	Innvandrere fra Afrika, Asia etc.	Alle bosatte	Innvandrere i alt	Innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc.	Innvandrere fra Afrika, Asia etc.
Hele landet ..	160 000	17 500	9 500	8 000	4,3	3,3	3,8	2,8
Menn	114 000	11 700	6 300	5 400	5,9	4,2	4,2	4,1
Kvinner	46 000	5 800	3 200	2 600	2,5	2,3	3,2	1,7
Søndre Nordstrand...	1 000	530	110	420	3,7	4,1	5,2	3,8
Menn	730	410	80	340	5,4	6,3	6,5	6,3
Kvinner	270	120	30	80	2,0	1,7	3,6	1,4

Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Størst andel selvstendig næringsdrivende innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc

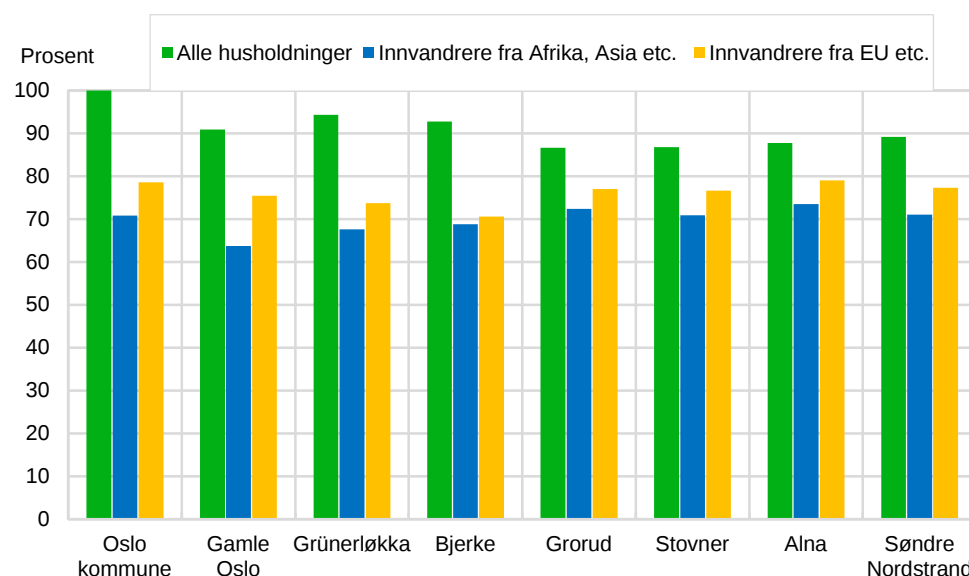
I alt var det 530 innvandrere som var selvstendig næringsdrivende i Søndre Nordstrand 4. kvartal 2012, 110 av dem fra EU, Nord-Amerika etc. og 530 fra Afrika, Asia etc. Relativt sett var det flest selvstendig næringsdrivende blant innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc. Andelen selvstendig næringsdrivende i Søndre Nordstrand var noe under nivået for landet som helhet. Blant begge gruppene av innvandrere var imidlertid andelen selvstendig næringsdrivende en god del over landsgjennomsnittet for hver av gruppene.

21.6. Økonomiske levekår

- Sammenlignet med alle husholdninger i Oslo har husholdningene i Søndre Nordstrand en median inntekt etter skatt per forbruksenhet som utgjør 89 prosent.
- Inntektsnivået blant innvandrere fra Afrika, Asia etc. utgjorde 80 prosent av inntektene til alle husholdningene i Søndre Nordstrand bydel. Inntektene til innvandrere fra EU, Nord Amerika etc. utgjorde 87 prosent av inntektsnivået til alle husholdningene i bydelen.
- Det er forholdsvis få i bydelen som mottar sosialhjelp.
- I Søndre Nordstrand er andelen med uførepensjon høyere enn i hele Oslo for alle grupper unntatt i gruppen menn uten innvandrerbakgrunn.

21.6.1. Inntekt

Figur 21.14. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet. Alle husholdninger og innvandrere, hvor hovedinntektstaker er 25-55 år. Inntektsnivå i forhold til alle husholdninger i landet. 2011. Verdi 100= gjennomsnitt for Oslo

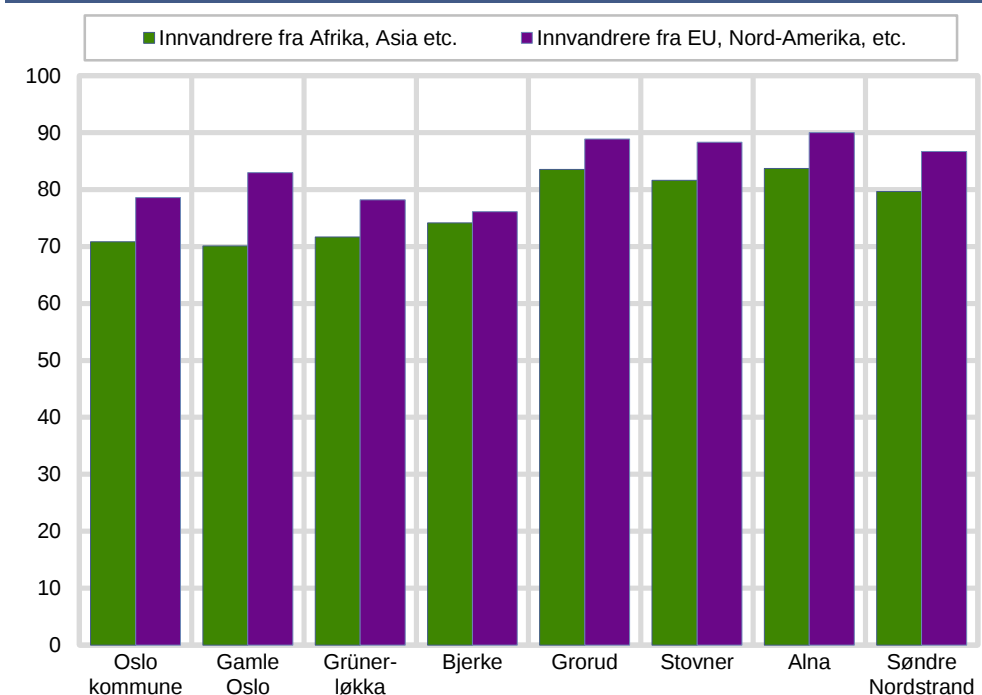


Kilde: Inntektsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

I Søndre Nordstrand bydel hadde innvandrere fra Afrika og Asia etc. en median inntekt etter skatt per forbruksenhet på 236 000 kroner i 2011. Dette utgjorde 71 prosent av inntektsnivået til alle husholdninger i Oslo, hvor hovedinntektstaker var i alderen 25-55 år (332 200 kroner). Innvandrere fra EU etc. hadde et litt høyere inntektsnivå. Median inntekt per forbruksenhet var på 256 800 kroner, som utgjorde 77 prosent av inntektsnivået i Oslo kommune.

I alt hadde husholdningene i Søndre Nordstrand bydel 296 300 kroner i median inntekt etter skatt per forbruksenhet. Sammenlignet med alle husholdninger i Oslo kommune utgjør dette 89 prosent.

Figur 21.15. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet. Alle husholdninger og innvandrere, hvor hovedinntektstaker er 25-55 år. Inntektsnivå i forhold til alle husholdninger i egen kommune. 2011. 100 prosent = gjennomsnitt for Oslo



Kilde: Inntektsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Inntektsnivået blant innvandrere fra Afrika, Asia etc. utgjorde 80 prosent av inntektene til alle husholdningene i Søndre Nordstrand bydel. Inntektene til innvandrere fra EU etc. utgjorde 87 prosent av inntektsnivået til alle husholdningene i bydelen.

21.6.2. Sosialhjelp

Med "sosialhjelp" menes den økonomiske stønad til livsopphold som Lov om sosiale tjenester i NAV § 18 gir rett til for de som ikke kan sørge for sitt livsopphold gjennom arbeid eller ved å gjøre gjeldende økonomiske rettigheter. "Sosialhjelpsmottaker" defineres dermed som en person som er registrert som mottaker av denne økonomiske stønaden i et gitt tidsrom. Det er ingen tidsavgrensning på hvor lenge personer kan motta sosialhjelp. Det er mange som opplever å motta sosialhjelp i flere perioder og også over flere år.

I 2012 mottok 2,2 prosent av landets befolkning sosialhjelp. For innvandrere fra Afrika, Asia etc. er denne prosenten i overkant av 8, mens innvandrere fra EU-Nord-Amerika etc. lå under landsgjennomsnittet (1,6 prosent). I landet var 0,8 prosent langtidsmottakere (mottakere av sosialhjelp 6 måneder eller mer i løpet av året). For innvandrere fra Afrika, Asia etc. er antallet langtidsmottakere 3,9 prosent.

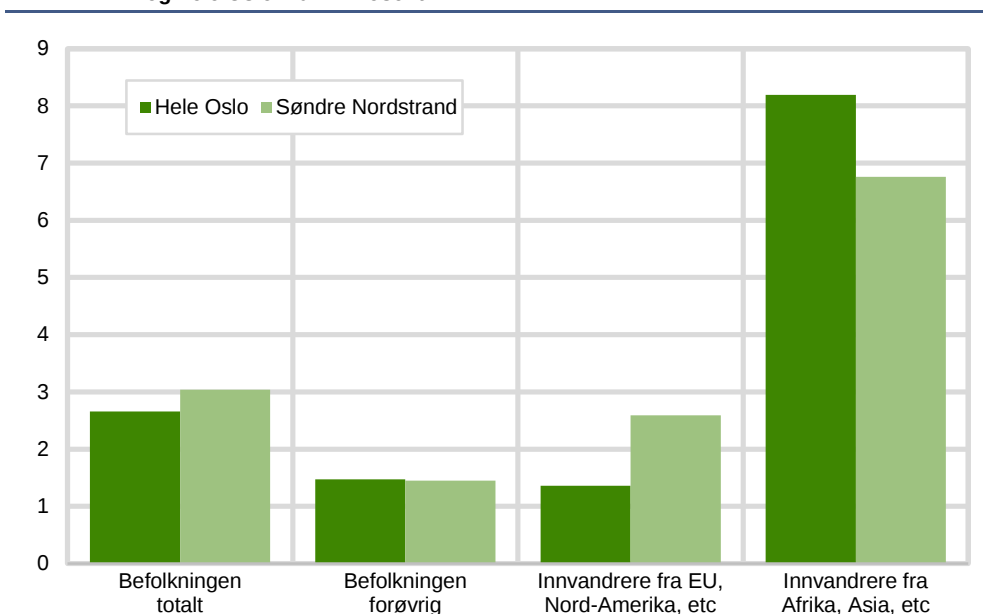
Data om sosialhjelp kan imidlertid være noe vanskelige å tolke, da nye innvandrere ofte vil ha rett på introduksjonsstønad som et alternativ til sosialhjelp, mens eldre innvandrere som når pensjonsalder uten opptjente rettigheter i Folketrygden kan ha rett på supplerende stønad som er en inntektsprøvd alderpensjon for dem med kort botid. Innføringen av disse stønadene gjør sammenlikning at økonomisk sosialhjelp til innvandrere over tid, blir vanskeligere.

Relativt få innvandrere fra Afrika, Asia etc. som mottar sosialhjelp

I Søndre Nordstrand er andelen som mottar økonomisk sosialhjelp litt høyere enn landet som helhet. Sammenlignet med Oslo er det flere i innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc. i Søndre Nordstrand som mottar sosialhjelp og færre fra Afrika, Asia

etc. Som de fleste andre steder, er det relativt flest innvandrere fra Afrika, Asia etc. som mottar sosialhjelp.

Figur 21.16. Mottakere av økonomisk sosialhjelp, etter innvandrerkategori. Søndre Nordstrand og hele Oslo. 2012. Prosent



Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

21.6.3. Uførepensjon

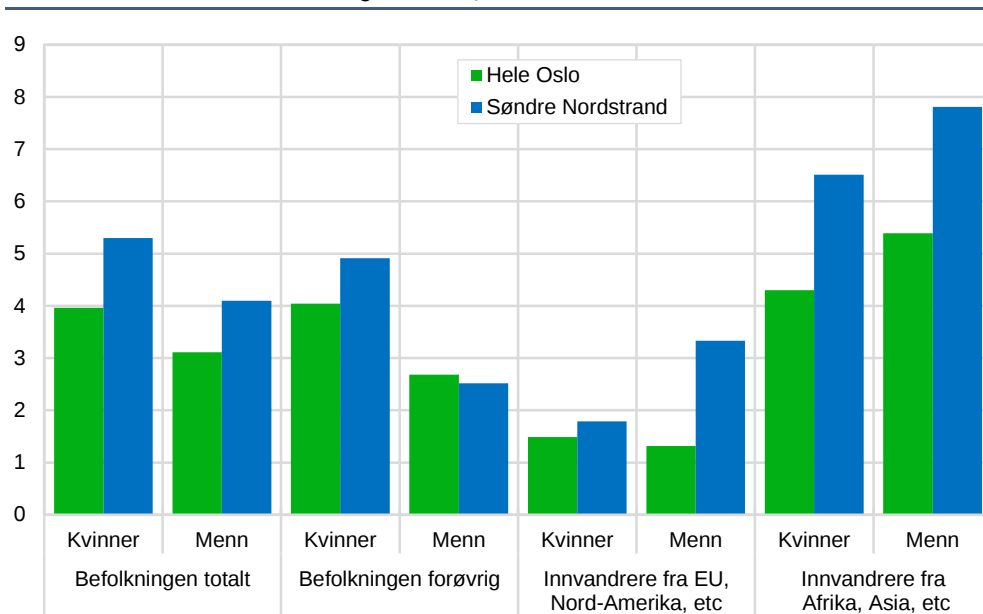
Uførepensjon er aktuelt for personer med varig nedsatt inntektsevne på grunn av sykdom eller skade. Hovedregelen er at personene må ha vært medlem i folketrygden de siste tre årene frem de blir uføre.

For innvandrere kan muligens mangel på opptjente rettigheter i Folketrygden medføre mindre bruk av uførepensjon. At nesten ingen norskfødte med innvandrerforeldre mottar uførepensjon, beror imidlertid først og fremst på at de aller fleste av dem ikke har kommet opp i en alder der uførepensjon er vanlig.

I landet som helhet mottar 5,4 prosent av befolkningen uførepensjon i større eller mindre grad. Andelen er noe høyere blant kvinner (6,4 prosent) enn menn (4,4 prosent). Både for menn og kvinner er andelen med uførepensjon marginalt høyere i befolkningen for øvrig enn i noen av de innvandringsrelaterte gruppene, 6,9 prosent for kvinner og 4,7 prosent for menn. For menn ligger gruppen innvandrere fra Afrika, Asia etc. høyere enn andelen totalt, 5,2 prosent. For kvinner er andelen lavere i begge innvandrergruppene. De høyeste andelenene utenom befolkningen for øvrig er blant innvandrere fra Afrika, Asia etc. (4,2 prosent) og innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc. (3,1 prosent).

Mange i alle grupper som mottar uførepensjon

I Søndre Nordstrand er andelen med uførepensjon på et mye høyere nivå enn i hele Oslo for alle grupper unntatt blant menn uten innvandrerbakgrunn. I befolkningen for øvrig (de uten innvandrerbakgrunn) kunne aldersprofilen (se figur 21.3), med få unge og mange eldre i bydelen, gjøre at man forventet flere uføretrygdete. For innvandrerne skiller imidlertid ikke aldersprofilen seg noe særlig fra de andre bydelene i utvalget, unntatt Gamle Oslo og Grünerløkka, som har en mye yngre befolkning. Stovner og Alna har et mønster som ligner Søndre Nordstrand i uføretrygd etter kjønn og innvandrerkategori. Det de tre bydelene har felles, er at en stor andel av innvandrerne (begge gruppene, men spesielt de fra Afrika, Asia etc.) har lang botid, og at pakistanerne er den desidert største gruppen.

Figur 21.17. Andel med uførepensjon, 45-66 år. Kjønn og innvandringsrelatert gruppe, Søndre Nordstrand og hele Oslo, 2012

Kilde: NAV og befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

21.6.4. Alderspensjon

Alderspensjon fra folketrygden er en ordning som sikrer inntekt i alderdommen. Det er mulig å starte å ta ut alderspensjon etter fylte 62 år. For å ta ut alderspensjon før fylte 67 år, må personer ha tilstrekkelig høy opptjening.

For hele landet er det 13,2 prosent som mottar alderspensjon, noe høyere andel blant kvinner (14,9 prosent) enn for menn (11,5 prosent). Andelen er høyest i befolkningen for øvrig, og lavere enn gjennomsnittet i begge innvandringsgruppene. Innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc., ligger imidlertid nesten på nivå med gjennomsnittet.

Merk at noen innvandrere som ikke har opptjente rettigheter etter Folketrygden på grunn av for kort botid kan ha rett på behovsprøvd supplerende stønad.

Andelen av befolkningen i Søndre Nordstrand som er alderspensjonister er om lag som snittet for Oslo blant innvandrerne fra Afrika, Asia etc. og for den øvrige befolkningen (uten innvandrerbakgrunn). Menn som har innvandret fra EU, Nord-Amerika etc. ligger noe over gjennomsnittet for gruppen i Oslo som helhet.

Tabell 21.14. Alderspensjonister etter innvandringskategori, landbakgrunn og kjønn, Søndre Nordstrand og hele Oslo. 2012. Prosent

	Kvinner		Menn	
	Hele Oslo	Søndre Nordstrand	Hele Oslo	Søndre Nordstrand
Befolkningen totalt	12	7	8	6
Befolkningen for øvrig	14	8	10	7
Innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc.	12	10	5	9
Innvandrere fra Afrika, Asia etc.	3	3	3	4

Kilde: NAV og befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Referanser

Egge-Hoveid, Kristin (2012): Kontantstøtte: Stadig færre mottakere av kontantstøtte. SSB magasinet, Statistisk sentralbyrå.
http://www.ssb.no/vis/magasinet/slik_lever_vi/art-2012-03-05-01.html

Henriksen, Tor (2012): Kommunestyre- og fylkestingsvalget, velgerundersøkelse blant innvandrere, 2011. Publisering på www.ssb.no. Statistisk sentralbyrå.
<http://www.ssb.no/valg/statistikker/vundkinnv/hvert-4-aar/2012-03-01#content>

Aalandslid, Vebjørn (2007): Innvandreres demografi og levekår i 12 kommuner i Norge. Rapporter 2007/24 Statistisk sentralbyrå.
http://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/rapp_200724/rapp_200724.pdf

Figurregister

21.1.	Innvandrere og norskfødte med innvanderforeldre etter landbakgrunn, 1998-2013. Antall. Søndre Nordstrand. Dagens landgruppering.....	749
21.2.	De 10 største gruppene av innvandrere og norskfødte med innvanderforeldre, etter landbakgrunn. Søndre Nordstrand. 1. januar 2013.....	751
21.3.	Innvandrere og norskfødte med innvanderforeldre etter landbakgrunn, og den øvrige befolkningen, etter alder. Søndre Nordstrand. 1. januar 2013. Prosent	753
21.4.	Innvandrere og norskfødte med innvanderforeldre etter landbakgrunn og alder. Antall. Søndre Nordstrand. 1. januar 2013.....	754
21.5.	Innvandrere og norskfødte med innvanderforeldre med bakgrunn fra Afrika, Asia osv. i prosent av total befolkning i delområdene. Tallene viser delområdenummer, som også ligger i tabell 21.4. Søndre Nordstrand. 1. januar 2013	755
21.6.	Familieinnvandrere etter familiegjenforeningstype og kjønn. Søndre Nordstrand. Bosatte per 1. januar 2013. Absolutte tall	760
21.7.	Stemmegeving ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2011 for innvandrere og norskfødte med innvanderforeldre med norsk statsborgerskap, etter kjønn og landbakgrunn. Søndre Nordstrand og landet	761
21.8.	Stemmegeving ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2011 for innvandrere og norskfødte med innvanderforeldre med norsk statsborgerskap, etter kjønn og botid. Søndre Nordstrand og landet	762
21.9.	Andel barn med barnehageplass i alt og andel minoritetsspråklige barn med barnehageplass. Utvalgte bydeler. 2012.....	763
21.10.	Andel barn 1 og 2 år som bruker kontantstøtte etter innvandrerbakgrunn, innvandrere og norskfødte med innvanderforeldre. Utvalgte bydeler, 1.9.2011.....	764
21.11.	Deltagelse i videregående utdanning, alle bosatte samt innvandrere og norskfødte med innvanderforeldre fra Afrika, Asia etc., 16-18 år. Landet og Søndre Nordstrand. 1. oktober 2012.....	765
21.12.	Sysselsatte i Søndre Nordstrand etter alder og landbakgrunn. Personer 15-74 år. 4. kvartal 2012. Prosent	769
21.13.	Relativ næringsfordeling blant sysselsatte innvandrere etter landbakgrunn, Søndre Nordstrand. 4. kvartal 2012. Verdi 1 = gjennomsnittet for bydelen.....	771
21.14.	Median inntekt etter skatt per forbruksenhet. Alle husholdninger og innvandrere, hvor hovedinntektstaker er 25-55 år. Inntektsnivå i forhold til alle husholdninger i landet. 2011. Verdi 100= gjennomsnitt for Oslo	773
21.15.	Median inntekt etter skatt per forbruksenhet. Alle husholdninger og innvandrere, hvor hovedinntektstaker er 25-55 år. Inntektsnivå i forhold til alle husholdninger i egen kommune. 2011. 100 prosent = gjennomsnitt for Oslo.....	774
21.16.	Mottakere av økonomisk sosialhjelp, etter innvandrerkategori. Søndre Nordstrand og hele Oslo. 2012. Prosent.....	775
21.17.	Andel med uførepensjon, 45-66 år. Kjønn og innvandringsrelatert gruppe, Søndre Nordstrand og hele Oslo, 2012.....	776

Tabellregister

21.1.	Hele befolkningen og innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. 1. januar 2013. Antall og prosent. Hele landet og Søndre Nordstrand	749
21.2.	Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i bydelen og hele landet, etter landbakgrunn. De største gruppene. 1. januar 2013. Søndre Nordstrand	750
21.3.	Innvandrere i Søndre Nordstrand, etter botid i Norge. Prosent. 1. januar 2013	752
21.4.	Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Søndre Nordstrand, etter landbakgrunn. Delområde. Prosent. 1. januar 2013	755
21.5.	Befolkningsendringer i Søndre Nordstrand 1. januar 2010 til 1. januar 2013, etter landbakgrunn	756
21.6.	Innvandrere, etter innvandringsgrunn og landbakgrunn. Søndre Nordstrand. Per 1. januar 2013	759
21.7.	Familieinnvandrede etter familiegjenforeningstype, landbakgrunn og herboendes innvandringskategori. 1. januar 2013. Søndre Nordstrand	760
21.8.	Alle bosatte, samt innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, som startet på grunnkurs for første gang høsten 2005, 2006 og 2007, etter status for opnådd nivå i videregående opplæring etter fem år, kjønn og landbakgrunn. Søndre Nordstrand. Prosent	766
21.9.	Personer 25-54 år og over, etter andel med høyere utdanning, innvandringskategori og kjønn. Landet og Søndre Nordstrand. 1. oktober 2012	767
21.10.	Antall bosatte personer 19-24 år, etter deltakelse i høyere utdanning, innvandringskategori og kjønn. Landet og Søndre Nordstrand. 1. oktober 2012	767
21.11.	Sysselsetting etter alder og innvandrerbakgrunn. Personer 15-74 år. 4. kvartal 2012. Landet. Prosent	769
21.12.	Registrerte arbeidsledige og personer på arbeidsmarkedstiltak (bruttoledige), alle bosatte og innvandrere etter landbakgrunn, personer i alderen 20-66 år. 4. kvartal 2012. Antall og i prosent av befolkningen 20-66 år i hver gruppe. Landet og Søndre Nordstrand	770
21.13.	Personer som er selvstendig næringsdrivende etter kjønn og landbakgrunn. Innvandrere og bosatte i alt. Antall og i prosent av personer 15-74 år i hver gruppe. Søndre Nordstrand og hele landet. 4. kvartal 2012	772
21.14.	Alderspensjonister etter innvandringskategori, landbakgrunn og kjønn, Søndre Nordstrand og hele Oslo. 2012. Prosent	776